Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 14 февраль шанба

Сотувда эркин нархда.
№ 33 (1814)

ИСЛОМ КАРИМОВ УКРАИНАГА ТАШРИФ БУЮРАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Украина Президенти Леонид Кучманинг таклифига биноан шу йил 18-20 февраль кунлари расмий ташриф билан Украинада бўлади.

ПРЕЗИДЕНТ КИТОБИ УКРАИНА ЖАМОАТЧИЛИГИГА ТАҚДИМ ЭТИЛДИ

Ўзбекистонда амалга оширилаётган тарихий ўзгаришларга, Президент Ислом Каримов раҳнамолигида ишлаб чиқилган мамлакатимизнинг ўзига хос ва мос тараққиёт йўлига дунё жамоатчилигининг қизиқиши тобора ортиб бормоқда.

Сиёсат ва илм доираларида "Ўзбек модели" атамасининг пайдо бўлгани ҳам бежиз эмас. Айниқса, йўлбошчимизнинг "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" китоби кўплаб хорижий давлатларда нашр этилаётгани бунинг ёрқин далилидир.

13 февраль куни Киев шаҳрида Украина Вазирлар Маҳкамасининг муҳташам Қабуллар уйида мазкур китобнинг тақдимот маросими бўлди. Бу ерга республика раҳбарияти, ижтимоий-сиёсий ҳаракатларнинг намояндалари, депутатлар, сиёсатшунос ва иқтисодчи олимлар, ишбилармонлар, дипломатик корпус вакиллари, талабалар тўпланди.

Маросимни Ўзбекистон Республикасининг Украинадаги Мувaққат ишлар вакили А. Аъзамхўжаев очди. Президентнинг Давлат маслаҳатчиси В. Голишев, Ўзбекистон Давлат матбуот қўмитаси раиси Р. Шоғуломов "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида..." китобининг яратилиш тарихи, замонамизнинг долзарб муаммоларига асар муаллифининг янгича, теран ва холисона ёндошувлари ҳақида гапирдилар.

Маросимда сўзга чиққан Украина Президенти маъмурияти бошлиғининг ўринбосари, Педагогика фанлари академияси президенти В. Кремень, Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро муносабатлар институти бўлим мудири, юридик фанлар доктори Ю. Павленко, ҳуқуқий ва демократик ислоҳотларни қўллаб-қувватлаш фонди президенти В. Якушик ҳар қандай ислоҳотларнинг замини бўлган жамиятда тинчлик, осойишталикни таъминлаш, бозор муносабатларига тадрижий равишда, ижтимоий талотўп ва талофатларсиз ўтиш борасида Ўзбекистонда улкан назарий асос ҳамда амалий тажриба тўпланганини қайд этдилар. Ана шу тажриба, бутун инсониятни тўлқинлантираётган муаммо — хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш, шу асосда изчил тараққиёт йўлидан ҳаракатланиш масалалари Ислом Каримов китобининг асосий мундарижаси эканини таъкидладилар. Зеро, Ўзбекистон билан ишончли шериклик ва амалий ҳамкорлик риштaларини янада мустаҳкамлаётган, янги жамият барпо этаётган Украина жамоатчилиги учун ҳам бу асар ғоят қимматлидир.

Маросим қатнашчилари "Ўзбекистон: тарих ва замонавийлик" мавзуидаги фотокўргазма билан танишдилар. Унда ўзбек халқининг юксак маънавияти, миллий анъаналари, урф-одатлари, ўлкамизнинг бетакрор табиати ва мумтоз меъморчилиги ҳақида ҳикоя қилувчи ранго-ранг суратлар намойиш этилмоқда.

Аҳмад ХЎЖА, (ЎзА).

РАҲБАР ХОДИМЛАР ЎҚУВИ

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига мувофиқ 10-13 февраль кунлари Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ҳокимлари ҳамда вазирлик ва идоралар, уюшма ва холдинг компаниялари раҳбарларининг қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни жадаллаштириш масалалари бўйича ўқув машғулотлари бўлди.

Машғулотларни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ў. Султонов кириш сўзи билан очди.

Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов Олий Мажлис ўнинчи сессиясида сўзлаган нутқида қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни янада чуқурлаштириш борасидаги долзарб вазифалар белгилаб берилганлиги машғулотларда алоҳида таъкидланди. Ҳозир бу борада жуда катта ташкилий ва амалий ишлар амалга оширилмоқда. Қишлоқ инфратузилмасини ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги корхоналарини санация қилиш, қишлоқда мулкдорлар синфини шакллантириш, фермер хўжалиги тараққиётига эътибор бериш бугуннинг долзарб вазифаларидандир. Қишлоқ хўжалигининг ҳуқуқий ва иқтисодий асослари мустаҳкамланмоқда. Машғулотларда ана шулар каби масалаларга жиддий эътибор қаратилди.

Машғулотларда республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, В. Голишев, Бош вазир ўринбосарлари Б. Ҳамидов, В. Чжен, Вазирлар Маҳкамаси ахборот-таҳлил бошқармасининг бошлиғи Г. Саидова, Президент Девони қонунчилик ва суд ҳокимияти органлари билан алоқалар бўйича экспертлар гуруҳи раҳбари Й. Назаров ва бошқалар сўзга чиқдилар.

(ЎзА)

Мамлакатимизда жаҳон андозаларига мос рақобатбардошли маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган корхоналар сафи тобора кенгаймоқда. Олмалиқ кон-металлургия комбинати ана шулардан биридир. Комбинат жамоаси ўтган йилни катта муваффақиятлар билан якунлади. Ишлаб чиқариш жараёнига янги технологияларни жорий этиш туфайли меҳнат унумдорлиги бир ярим баравар ошди. Бу ерда тайёрланаётган олтин, кумуш, мис каби нодир металлар юқори сифатли бўлгани учун чет эллик харидорлар ўртасида катта қизиқиш уйғотмоқда. Ўтган йили маҳсулот экспорти ҳажми икки ҳисса ошганлиги ана шундан далолат беради.

***СУРАТЛАРДА:** 1. Комбинатнинг аъло сифатли маҳсулотларига берилган мукофотлар. 2. Қўрғошин заводи директори (чапдан ўнгга) В. Дорофеев ҳамда экспорт хизмати бошлиғи В. Иванов. 3. Корхонанинг ишлаб чиқариш цехи. 4. Мис ва қўрғошинни экспортга жўнатиш учун тайёрлаш.*

Р. НУРИДДИНОВ (ЎзА) олган суратлар.

ДАНИЯ ПАРЛАМЕНТИ ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ЕВРОПА ИТТИФОҚИ ЎРТАСИДА ИМЗОЛАНГАН БИТИМНИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛДИ

Шу йил 6 февраль куни Европа Иттифоқи Кенгаши Дания ҳукуматидан Ўзбекистон Республикаси билан Европа Иттифоқи ўртасида имзоланган Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битимни ушбу мамлакат парламенти ратификация қилгани ҳақида расмий хабар олди.

Шундай қилиб, бугунги кунгача Ўзбекистон билан Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битимни Европа Иттифоқига аъзо бўлган 7 мамлакат — Финляндия, Испания, Швеция, Греция, Австрия, Ирландия ва Дания парламентлари ратификация қилди.

(ЎзА — "Жаҳон").

АЙЛАНАДИ СОАТ МИЛЛАРИ — ЖУМА ХАБАРЛАРИ

• ТАРАДДУД

АССАЛОМ, НАВРЎЗ!

Самарқанд вилояти ҳокими Наврўз байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан махсус қарор қабул қилди. Унда Регистон майдонидаги тайёргарлик ишларини тезда якунлаш, шаҳарни безаш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари кўргазмасини уюштириш, бадиий дасталарнинг чиқишларига эътибор қаратиш, кам таъминланган оилалар, ногиронлар, қариялар ҳолидан хабар олишни ташкиллаштириш, маҳаллалар, ўқув юртлари, корхона, ҳатто оилалар ўртасида «Озодалик ва ободонлаштириш ойлиги» эълон қилиш кўзда тутилган.

Гули ЧЕҲРА, ўз мухбиримиз.

• ЖАМҒАРМА ЙИҒИЛИШИ

ҚОНУН ҚАНДАЙ БАЖАРИЛЯПТИ?

Ўзбекистон Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармасининг йиғилиши бўлди. Унда «Ахборот олиш кафолатлари тўғрисида»ги Қонуннинг ижроси ҳақидаги масала кўриб чиқилди.

Йиғилиш қатнашчилари ушбу қонуннинг аҳамияти ва моҳияти ҳақида тўхталиб, унинг ахборот олишга имконият яратаётганлиги, лекин айрим раҳбарларнинг лоқайдлиги туфайли бу борада ҳали жиддий ўзгаришлар бўлмаётганлигини таъкидладилар.

А. АБДУРАҲМОНОВ.

• ЭШИТДИНГИЗМИ?

МОТОЦИКЛ ПОЙГАСИ

— Наманган вилоятининг Косонсой шаҳридаги мотодромда машҳур пахтакор, Меҳнат қаҳрамони Абдусаттор Шарипов хотирасига бағишланган анъанавий мотопойга ўтказилди, — дея хабар қилади ЎзА мухбири Назира Хўжаева. — У спортнинг бу турини жуда яхши кўрар эди.

Пойгада вилоятнинг барча туманларидан спортчилар иштирок этди. Наманган автомобиль мактаби вакиллари умумкоманда ҳисобида ғолиб бўлишди. Иккинчи ўрин Мингбулоқ командасига насиб этди. Учқўрғон тумани вакиллари учинчи ўринни эгалладилар. Энг яхши пойгачиларга мусобақа совринлари, шунингдек, қимматбаҳо совғалар ва "Ватанпарвар" мудофаага кўмаклашиш ташкилоти вилоят кенгашининг ёрлиқлари топширилди.

• ҲУРМАТЛИ ТАҲРИРИЯТ

ГАЗ ТАЪМИНОТИДА УЗИЛИШ

Ёзёвон тумани Фарғона водийсининг қоқ марказида жойлашган. Меҳнат аҳли асосан қишлоқ хўжалиги билан шуғулланиб, пахта, ғалла ва бошқа маҳсулотлар етиштиради. Лекин улар бир нарсадан ҳайрон: бу ерда ҳар йили ноябрь ойидан бошлаб апрелгача хонадонларга газ бериш тўхтатиб қўйилади. Нега?

Абдураҳим МАДРАҲИМОВ. Фарғона вилояти.

АЛЛО, «ХАЛҚ СЎЗИ»МИ?

МОЙБУЛОҚДА ЧИРОҚ ЙЎҚМИ?

— Чироқнинг бот-бот ўчаверишидан чарчадик, — дейди таҳририятимизга сим қоққан Каттақўрғон тумани Мойбулоқ қишлоғида яшовчи Отажон Ҳайдаров. — Кундалик рўзғор ишларини қўя турайлик, ҳатто радио эшитиб, телевизор кўришни ҳам орзу қиладиган бўлиб қолдик. «Гуноҳимиз» марказдан узоқда яшашимиз-ми?

Телефонларимиз: 133-15-22, 133-52-55, 133-07-48, 136-37-85

«Соат миллари»ни *Қўчқор НОРҚОБИЛ* кузатди.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚЎМИТАСИДА

ИШЧИ ГУРУҲЛАРИ ТУЗИЛДИ

Олий Мажлис Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитасининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда «Ветеринария тўғрисида»ги Қонуннинг Сурхондарё вилоятида бажарилиши тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Ушбу масала юзасидан вилоят ветеринария бошқармаси бошлиғи Шайдулло Улашев ахборот берди.

Йиғилишда таъкидланганидек, вилоятда « Ветеринария тўғрисида»ги Қонуннинг ижроси юзасидан талай ишлар амалга оширилган. Ушбу хизмат тармоғида айни пайтда 228 нафар олий, 328 нафар ўрта махсус маълумотли матахассислар хизмат қилмоқдалар. Жамоа хўжаликлари, хусусий ҳиссадорлик, деҳқон- фермер хўжаликлари ва аҳоли қарамоғидаги чорва ҳайвонларига пуллик ветеринария хизмати кўрсатиш учун вилоят, туман ва шаҳарларда мустақил, алоҳида ҳисоб рақамига эга бўлган махсус пунктлар ташкил қилинган. Улар томонидан 2,9 миллион сўмлик ветеринария хизмати кўрсатилган.

Бироқ ушбу қонун ижроси самарадорлигини таъминлашда айрим муаммолар ҳам йўқ эмас. Текшириш хулосаларида таъкидланишича, Ўзбекистон Республикасининг «Маъмурий жавобгарлик тўғрисида»ги Кодексида белгиланган жарима миқдори камлиги туфайли ветеринария қоидаларини бузувчиларга етарлича таъсир кўрсатмаяпти. Мазкур Кодекснинг 110- моддасида ит ва мушукларни сақлаш қоидаларини бузувчи фуқароларга жарима солиш ваколати ветеринария инспекторларига берилмаганлиги ҳайвонлар қутуришига қарши курашни қийинлаштирмоқда.

Вилоятдаги кўпчилик деҳқон бозорлари»да «Ветеринария тўғрисида»ги Қонун талабларининг бажарилиши қониқарли эмас. Бозор маъмуриятлари экспертиза лабароторииялари учун шарт-шароит яратиб бермаганлар.

Маълумки, айни пайтда «Ер кодекси» лойиҳаси, «Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) тўғрисида»ги ҳамда «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги қонун лойиҳалари жамоатчилик муҳокамасига тақдим этилди. Йиғилишда ушбу қонун лойиҳалари юзасидан билдирилган таклиф ва мулоҳазаларни ўрганиш бўйича иккита ишчи гуруҳи тузилди. Биринчи ишчи гуруҳи аъзолари асосан жойлардаги депутатлардан иборат бўлиб, улар сайловчилар ва шу соҳа кишиларининг фикр-мулоҳазаларини ўрганадилар. Иккинчи ишчи гуруҳи эса қўмита қошида тегишли ташкилот вакиллари, мутахассислар ва қўмита аъзоларидан иборат таркибда тузилган. Улар барча таклиф ва мулоҳазаларни ўрганиб, таҳлил ва тавсия қиладилар.

И. ХУДОЁРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

МАВЗУГА ҚАЙТИБ

ЭГРИ ТЎҚМОҚ БОШ ЁРАР

ёки масъул раҳбарларнинг ўзаро «куч синаш»лари мулк эгасини сарсон қилгани ҳақида

Айтишларича, гўзал баҳор кунларининг бирида Андижон вилоятининг Пахтаобод тумани марказида навбатдаги «Ким ошди» савдоси бўлади. Бу воқеани тарихга муҳрлаб қўймоқчи бўлганларга аниқ вақтни маълум қилиш мушкул. Савдо бўлган кун баъзи ҳужжатларда 22 март (1996 йил), яна бошқаларида 30 март тарзида қайд этилган. Харидор, айни пайтда ҳуқуқи камситилган Умиджон Ғозиев эса уни 26 мартда бўлганди, деб эслайди.

Ҳурматли муштарий, мақоламизни беҳудага чалкаш маълумотларни қайд этишдан бошлаётганимиз йўқ. Пахтаобод туманидаги «Андижон» жамоа хўжалигига қарашли чойхонанинг сотилиши ва шундан кейинги ҳангомалар тафсилотлари баъзи мутасаддиларнинг ўз вазифасига нечоғлик лаёқатсизлигини айнан фош этиб турибди, бироқ... «башаранг қийшиқ бўлса, кўзгудан ўпкалама» деганлар.

Хўллас, қоғозлар гувоҳлик берадики, ўша йил 7 март куни туман ҳокимининг фармойиши билан «туманда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнини тезлаштириш, кўчмас мулк объектлари, тугалланмаган қурилиш ва транспорт воситаларини, ер участкаларини хусусий мулк қилиб сотишни ташкил этиш мақсадида» бешинчи «Ким ошди» савдоси уюштирилади. Унга 45 та, жумладан, жамоа мулки ҳисобланган 50 кишига хизмат қилиши мўлжалланган, етти сотих ери билан чойхона ҳам киритилади. Унинг бошланғич баҳоси — бино — 42 минг, ер — 19,2 минг сўм — жами 61,2 минг сўм қилиб белгиланади. Уни савдода шу жамоа хўжалигининг Иштирок кўчасида яшовчи Улуғбек Ғозиев 85 минг сўм нарх таклиф этиб, «ютиб» олди. Белгиланган тартиб бўйича сотувчи ва харидор учинчи (воситачи) томон — савдони уюштирган республика Кўчмас мулк биржаси вилоят филиали иштирокида уч томонлама шартнома имзолашлари керак бўлади. Бу муддат Вазирлар Маҳкамасининг «Республика Кўчмас мулк биржасининг самарали фаолият кўрсатишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 1994 йил 29 апрель қарорида ўн кун қилиб белгиланган. Бироқ шартнома вақтида имзоланмайди.

Томонлардан бири — сотувчи — «Андижон» жамоа хўжалиги раиси А. Сатторовнинг ёзма ва оғзаки изоҳидан: ***«Чойхона биноси 1995 йил 1 майда тузилган шартнома билан ўн йил муддатга Ғозиев Умиджонга ижарага берилган. Бироқ белгиланган ижара ҳақи вақтида тўланмаганлиги учун Ғозиевнинг розилиги билан чойхона «Ким ошди»га қўйилди».***

Умиджон Ғозиев: ***«Бир кун мутахассислар келиб, чойхонанинг планини чиза бошлашди. Суриштириб билсам, раис уни мендан бехабар «Ким ошди» савдосига қўймоқчи экан».***

У. Ғозиев ҳам анойи эмас эди. Қолаверса, укаси Улуғбек билан «Ойдин» хусусий савдо ишлаб чиқариш дўкони таъсис этишиб, «ғилдиракни бир нави айлантириб» туришганди. Дўкон номидан Улуғбек Ғозиев «Ким ошди» савдосида қатнашади ва иккинчи талабгорни ортда қолдириб, ғолиб бўлади. Аммо раис А. Сатторов «ижара пули тўланмаган» деган важ билан шартномани имзоламай келаверади. Шундай қилиб, ҳукуматнинг эътиборли ҳужжатида қатъий белгилаб қўйилган биринчи талаб бузилади.

Бундай пайтда қандай йўл тутиш қонуний ҳисобланарди? Аввало, ижарага берилган чойхонани аукционга қўйишдан олдин қарздор ижарачи билан ҳисоб-китобни тўғрилаши лозим эди. Бунинг учун мулк эгаси сифатида жамоа хўжалиги раиси хўжалик судига мурожаат этса кифоя эди.

Энди белгиланган пулни тўлаш борасида ҳам турли чалкашликлар юзага келади. Жимоний шахс сифатида савдода иштирок этган Улуғбек Ғозиев нақд ёки пул ўтказиш йўли билан турли идораларга белгиланган тартибда «закалат» тўлаши керак эди. 1996 йил 18-20 ноябрь кунлари «Ойдин» хусусий савдо ишлаб чиқариш дўкони томонидан «Аукционда сотиб олинган мулк учун» деган изоҳ билан «Тадбиркорбанк»нинг Куйганёр бўлими орқали биржага, мулк бошқармасига, молия бошқармасига турли миқдорда пуллар ўтказилади. Умиджон Ғозиев ана шу маблағларни «чойхона учун пулни ўз вақтида тўлаганмиз» деб даъво қилади.

Юридик шахс («Ойдин» дўкони) тўғридан-тўғри савдода қатнашган жисмоний шахс (Улуғбек Ғозиев) ўрнида молиявий жараёнларда иштирок этишида, мутахассисларнинг фикрича, белгиланган тартиблар бузилмаган, чунки харидор дўконнинг таъсисчиларидан бири ҳисобланади.

Яна бир англашилмовчиликни очиқ эътироф этиш керак. Чойхонанинг охирги баҳоси шартномада 85 минг сўм кўрсатилади, мулкнинг дастлабки эгаси — сотувчи, «Андижон» жамоа хўжалиги раиси «Ким ошди» савдосида чойхона биноси 70 минг сўмга сотилган» деб ёзма изоҳ беради. Мулкнинг кейинги эгаси — харидор У. Ғозиев эса 61200 сўмга харид қилганини билдиради. Рақамларни, саналарни, мулкнинг аниқ номини қайд этишдаги бу ҳар хиллик аукцион билан боғлиқ ҳужжатларда кўплаб учрайди. Шу кичкина далилнинг ўзи ҳам вазифага юзаки, масъулиятсизларча ёндошилганини тасдиқлайди, ҳатто «Савдо амалда бўлганми?» деган шубҳага ҳам олиб боради. Шубҳадан холи далил шуки, нима бўлганда ҳам чойхона учун талаб қилинган дастлабки маблағ тўланди, энди мулкка бемалол эгалик қилиш мумкин. Лекин хўжалик раиси А. Сатторов «ижара ҳақи тўланмаган» деб ҳамон шартномани имзоламаган.

Раисга шундай савол берилди:

— Мабодо, чойхонани бошқа киши сотиб олганда шартномани имзолармидингиз?

— Ҳа.

— Нега Ғозиевлар сотиб олганда шундай қилмаяпсиз?

— Чунки уларнинг қарзи бор, ижара ҳақини тўламаган.

Воажаб, ахир шартномага муҳр ёки имзо қўйиш бошлиқларнинг кўнгил хуши эмас, балки бевосита вазифаси-ку!

Бу ҳол масъул идора раҳбарлари — биржа филиали директори Муҳаммадамин Юсуповни ҳам, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг вилоят бошқармаси бошлиғи Маҳмуджон Дадабоевни ҳам асло безовта қилмайди. Томонлар ўртасида воситачилик қилган, белгиланган муддат ичида ўз вазифасини бажариб, ҳужжатларни мулкка эгалик гувоҳномаси олиш учун бошқармага топшириши лозим бўлган биржа филиали ва тўғридан-тўғри фуқароларнинг мулкий ҳуқуқларини таъминлашга, хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқариш, бозор муносабатларини шакллантириш жараёнида мамлакатнинг давлат манфаатларини ҳимоя қилишга сафарбар этилган бошқарма юзага келган вазиятда қонуний ечим топиш ўрнига қарийб бир йил сукут сақлайдилар.

Ниҳоят, Ғозиевларнинг қатнайверишидан безор бўлишадими ёки вазифаларини беихтиёр эслаб қолишадими, 1997 йил 7 апрелда А. Сатторовга хат билан мурожаат этиб, «мулк эгаси У. Ғозиев 1996 йил 20 ноябргача шартномада белгиланган барча пулларни тўлаган (аслида ҳали шартнома имзоланмаган бўлган — Таҳририят), лекин сиз шу кунга қадар шартномага имзо чекишдан бош тортаяпсиз, бу билан... мулкдорга тўсқинлик кўрсатаяпсиз», деган тарзда огоҳлантирилади. Назаримизда, бундан ҳам натижа бўлмайди чоғи, республика Кўчмас мулк биржаси вилоят филиали қайтадан 27 майда туман ҳокими О. Раҳимов, хусусийлаштириш бўлими бошлиғи М. Охунжоновга хат билан мурожаат этиб, вазиятни тушунтиради, мулкдорнинг ҳуқуқини тиклашда ёрдам беришларини сўрайди. Албатта, бу ҳаракатта бир кун олдин «Ойдин» хусусий савдо ишлаб чиқариш дўкони мудири У. Ғозиевнинг биржа филиали директорига ёзма мурожаат қилиб, мулкни савдода қатнашган «дўкон вакили Ғозиев Улуғбекнинг тасарруфига расмийлаштириб бериш пайсалга солинаётгани», бу ҳол яна давом этса, хатининг охирида эслатганидек, «10 июндан сўнг вилоят хўжалик судига арз этишга мажбурлиги» таъкидлангач, киришилганга ўхшайди. Барибир, бу уриниш ҳам зое кетади, шартнома имзоланмай қолаверади.

«... туман хусусийлаштириш бўлими бошлиғи М. Охунжоновнинг шартномага имзо қўйдириш учун ҳаракат қилаётганлигидан ташқари ҳеч қандай жавоб олмадик, 1998 йил 5 январь куни савдо ғолиби Ғозиев Улуғбек филиалга келиб шартнома имзоланганлигини маълум қилди» ***(Республика Кўчмас мулк биржаси вилоят филиали директори М. Юсуповнинг ёзма ахборотидан).***

«Фақат 1998 йил 5 январда мулкдор шартномани имзолаганлигини билдириб, филиалга мурожаат қилган» ***(Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб қувватлаш давлат қўмитаси Андижон вилоят бошқармаси бошлиғи М. Дадабоевнинг ёзма маълумотномасидан).***

Шундай қилиб, ниҳоят шартнома имзоланди. Бу орада масъулиятсизликдан безор бўлган Умиджон Ғозиев «Халқ сўзи» газетасига мурожаат қилди. Унинг мактуби шу йил 5 февралда «Айтсам тилим куяди, айтмасам...» деган рукн остида «Чойхона эмас, ғамхона сотиб олдим» сарлавҳасида эълон қилинди. Унда кўтарилган масала ҳеч кимни бепарво қолдирмайди.

(Давоми 2-бетда).

ЭГРИ ТЎҚМОҚ БОШ ЁРАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Масъулиятли текшириш билан Андижонда бўлиб хусусийлаштириш соҳасида аҳвол У. Ғозиев қаламга олгандан ҳам кўра баттар эканлигини ҳис қилдик. Эскича фикрлашдан воз кеча олмаслик, ҳаётимизда юз бераётган буюк ўзгаришларни ҳис этмаслик, мамлакатда амалга оширилаётган туб ислоҳотлар моҳиятини тушуниб етмаслик каби иллатлар баъзи раҳбарларни ўз комига тортган. Билмадик, улар бу дунёқарашлари билан ҳозирги тараққиёт суръатларига қанчалик жавоб берадилар?!

Яна шартномага қайтайлик. Иккита жимжимадор муҳр қўйилган, уч томоннинг вакили сифатида учта имзо чекилган қоғозни диққат билан ўқиб чиқиб, халқдаги бир иборани эсладик: «Шошиб қолган ўрдак думи билан шўнғир экан». Бу шартноманинг тўй ўтиб ёки поезд кетиб бўлгандан сўнг имзолангани шундоқ билиниб турибди. Харидор мулк учун пулларни 1996 йил ноябрь ойида «Тадбиркорбанк»нинг Куйганёр бўлими орқали тўлаб бўлганини қайд этган эди. Ушбу шартнома эса тўловларни 20 хонали ҳисоб рақамлари орқали бир ой муддатда амалга оширишни юклайди (Мана бу ҳолатни эсда тутиш лозим: шартномага имзо ва муҳр қўювчилар уни тап тортмай 1996 йил 5 апрелда тузилди, деб қайд этганлар). Ҳолбуки, 20 хонали ҳисоб рақамлари Андижон вилояти тижорат банкларида 1997 йил 2 февралдан жорий этилди. Наҳотки, «шартнома ижодкорлари» шундай бўлишини бир йил олдин кўра олган бўлсалар? Қолаверса, масъул лавозимдаги М. Дадабоев, М. Юсупов «шартнома 1998 йил 5 январда имзоланганлиги маълум бўлди», деб эътироф этиб туришибди. Қалбаки шартнома тайёрлаб унга имзо чеккан «Андижон» жамоа хўжалиги раиси А. Сатторов, Кўчмас мулк биржаси вилоят филиали директори ўринбосари Маҳамадқосим Хўжамбердиев, мулк эгаси Улуғбек Ғозиев ўрнига имзо чеккан Умиджон Ғозиев наҳотки оқибатини ўйлаб кўришмади? Бу сувдан қуруқ чиқиш талвасасими ёки оддий иш услуби?

Таҳлиллар кўрсатаяптики, хусусийлаштиришда иштирок этган уч томон — сотувчи, олувчи, биржа мазкур жараёнда ўз ҳуқуқ ва бурчлари доирасида аниқ ҳаракат қилмаганлар. Бунга, аввало, масъулиятсизлик, иккинчидан, ҳуқуқий меъёрларни билмаслик ҳалақит берган. Аслида, сотувчи сифатида «Андижон» жамоа хўжалиги «Ким ошди» савдосида ҳалол қатнашганда, мулкка доир ҳужжатларни бекаму кўст тайёрлаганда иллат газак олиб кетмас эди. Харидор ҳам зиммасидаги мажбуриятни ўз вақтида адо этмаган (чойхона ижара ҳақи учун хўжалик ҳисоб рақамига 15 минг 700 сўм миқдоридаги тўловни 1997 йил 29 декабрда амалга оширади), бу ҳақда томонларни хабардор қилиб, шартнома муддатларини узайтирмаган. Қолаверса, мулкдорнинг ҳуқуқини ҳимоя қиладиган, унга зарур юридик ёрдам кўрсатадиган кўплаб идоралар ташкил этилганлигини ҳамон кўпчилик билмайди. Биржа филиалининг ташвиши кўп, масъулият юқори, шундай шароитда бир мулкдор билан шунчалик можарога бориш шартми? Қатъиятсизлик, мижоз билан ҳамкорликда ишлашни билмаслик туфайли шундай ғалва юзага келди. Ҳолбуки, биржанинг кескин чоралар кўриши учун барча ҳуқуқий асослар мавжуд. Ҳа, эндиликда қонун доирасида яшаш лозим, ундан чекиниш эса барибир панд беради. Мамлакатимизда қарор топаётган ҳуқуқий-демократик ўзгаришларнинг моҳияти ана шундай.

Аҳволни ўрганиш жараёнида масъул раҳбарларнинг ишчан бўлиб қолганлари, фидойиликка интилаётганликларининг гувоҳи бўлдик. Бўлиб ўтган гап-сўзлар шунчаки англашилмовчилик эмиш-у, аслида улар тажрибали, ишчан ходимлар экан. Худди шундай «ишчан»лик билан тезда ордер ҳам тайёрлашди ва мулк эгаси — Улуғбек Ғозиев номига ёзилган ҳужжатни кимлигини, қанақа қариндошлигини суриштириб ўтирмай, Умиджон Ғозиевга топшириб ҳам юборишибди. Мана сизга масъулият!

Албатта, сансоларликда ўтган икки йилга яқин вақт янги мулкдорларга қанчалик маънавий зарар етказганини ҳисоблаб чиқиб бўлмайди, бироқ аҳоли гавжум, катта йўл ёқасида жойлашган чойхонада аҳвол не кечди экан?

— Ишни юритиб турдик,— деди Умиджон Ғозиев,— ҳар куни 4-5 минг сўмлик атрофида одамларга хизмат кўрсатаяпмиз.

— Чойхонанинг ҳужжати йўқ, солиқ идоралари эътироз билдиришмаяптими?

— Тўғри, улар бир неча марта эслатишди, аҳволни тушунтирдик...

Хуллас, чойхона билан боғлиқ гаплар кўплаб мутасадди идоралар кўз олдида давом этаверган, аммо саргардонликка чек қўядиган, ҳиммат қилиб мулк эгаси бўламан деган азаматга ёрдам қўлини чўзадиган валломат топилмаган. Аслида, бу ғалвага масъул ташкилотларнинг ўзи ваколатидан келиб чиқиб нуқта қўйиши мумкин эди: сотувчи ва харидор ўз мажбуриятларини 10 кун ичида бажармаса, шартнома тузилмайди, «Ким ошди» савдоси қарори бекор қилинади. Кўрсатилган маблағ белгиланган тартибда бир ой ичида тўланмаса ҳам шундай йўл тутилади. Бу ҳақда услубий қўлланмаларда аниқ белгилаб қўйилган. Раҳбарлар мазкур талабларни жуда яхши билганлар, фақат ўз вазифасига масъулиятсизлик қатъий чоралар кўришга монелик қилган.

Маълумки, хусусийлаштириш тадбирлари истиқлол туфайли бошланган янги воқелик. Айнан шу йўл билан жамиятда янги мулкчилик юзага келади ва бу ҳол эртанги куннинг қиёфасини белгилаб беради. Қолаверса, хусусийлаштириш туфайли марказлашган, тоталитар бошқариш тизимидан халос бўлинади. Ана шу эътирофларданоқ вазифанинг масъуллиги кўриниб турибди. Бу йўл мустақилликнинг илк кунлариданоқ юртбошимиз томонидан эълон қилинди ва ҳозиргача изчил қўллаб-қувватланиб келинмоқда. Хусусийлаштиришни муваффақиятли амалга ошириш учун янги ҳукумат тизими, кўплаб идоралар, институтлар юзага келди. Ишга давлат миқёсида жиддий аҳамият берилаётган бир шароитда бу борадаги ҳар қандай камчилик ва нуқсонлар муросасиз бўлишни тақозо этади. Тўғри, Андижондаги биз қаламга олган нохуш ҳолат вилоятда амалга оширилаётган кенг қамровли ўзгаришларга соя ташлай олмаслиги мумкин, аммо хусусийлаштириш билан боғлиқ масъулиятсизлик шу соҳа учун тасодифий ҳодиса ҳам эмас. Биз вазият тақозосидан келиб чиқиб, тадбир билан боғлиқ энг оддий босқич — хусусий мулкни қайд этиш жараёни билан танишиб, шунча тўрачиликка дуч келдик. Масаланинг ички томони — мулкларни нархлаш, харидорлар жалб этиш, савдони ошкора, ҳалол ўтказиш сингари талабларнинг бажарилиши билан танишиш янги-янги жумбоқларни юзага чиқариши мумкин экан-да. Сир эмас, хусусийлаштириш жараёнида таниш-билишчилик, таъмагирлик, талон-тарож, ўз вазифасини суиистеъмол қилиш сингари иллатлар тамом бартараф этилгани йўқ. Бу эса хусусийлаштиришнинг обрўсига, мулкдорларнинг ишончига путур етказмоқда. Масалан, худди шу Пахтаобод туманидаги Кўқонқишлоқда жойлашган «Мураббий» чойхонасини 1995 йил 20 апрель қарори билан туман умумий овқатланиш ҳиссадорлик жамияти Расулжон Раимовга сотади. Кўчмас мулк биржаси филиали эса шу объектни 1996 йил 30 майда Шокиржон Мамажоновга қайта пуллайди. Ўртада икки томон ҳам сарсон («Халқ сўзи», 1998 йил, 15 январь). Ёки Андижон шаҳридаги «Қуёш-94» хусусий кичик корхонаси билан боғлиқ можаролар 3-4 йил давомида республика телевидениеси, «Ҳуррият», «Адолат» газеталари, «Муштум» журнали саҳифаларида кетма-кет тилга олинди, бироқ масала ечилгани йўқ.

Йўлдаги бундай ғовлардан эртароқ халос бўлишнинг энг синалган йўли — хусусийлаштириш жараёнига ошкоралик руҳини киритишдир. Бу юмушни бажаришда, шубҳасиз, оммавий ахборот воситаларининг ўрни беқиёс. Биз худди шу нуқтаи назардан вилоят газеталари, телерадиокомпаниясининг иши билан танишдик. Афсуски, бу борада кўзга кўринадиган иш қилинмаган. Янги мулкдорларнинг маънавий дунёси, ташвишлари, муаммолари, янги ғоялари ҳақида мақолалар, кўрсатув ва эшиттиришлар талаб даражасида эмас. Ёки хусусийлаштириш жараёни — «Ким ошди» савдосининг ташкил этилиши, унинг иштирокчилари, сотилган мулкнинг «тақдири» ҳақида қайноқ, ўткир масалаларни ўртага қўйган чиқишлар йўқ ҳисоби. Қаранг, жамиятни тебратаётган, эртанги кунни ўз қўлига оладиган янги тоифа — чинакам мулкдорлар пайдо бўлаяпти, яшаяпти, ижтимоий ҳаётда иштирок этаяпти, лекин биз уларнинг ҳақиқий қиёфасини яхши билмаймиз.

Ошкораликнинг иккинчи қирраси эса савдога қўйилган нуқталарни кенг ташвиқ қилишдир. Биржанинг вилоят филиали бу мақсадда ўтган йил 860 минг сўмдан зиёдроқ маблағ сарфланганини маълум қилади. Биржа орқали ҳозиргача 3935 объект сотилибди, аммо вилоят газетаси тахламларини варақлаганда рекламалар мазмунли, изчил ташкил этилмаганлиги кўзга ташланади. Кейинги бир йил давомида хусусийлаштириш идоралари ходимлари матбуотда умуман чиқиш қилмаганлар. Буларнинг ҳаммаси вилоятда бу борадаги ишларни ташкил қилиш давр талабидан орқада қолиб кетганини кўрсатиб турибди. Шунингдек, мулк билан боғлиқ масалалар юзасидан кейинги бир йилда фуқаролар вилоят прокуратураси, хўжалик судига ва бошқа юридик хизмат идораларига мурожаат қилмаганлиги маълум бўлди.

Биз гувоҳ бўлган воқеаларга ўхшаш сансалорлик бошқа жойларда ҳам учрамаслигига кафолат йўқ. Модомики, нега шундай бўлаяпти, деган савол қўйиладиган бўлса, бу баъзи мутасадди раҳбарларнинг ҳамон эскича фикрлаш гирдобида қолиб кетаётганлиги билан изоҳланади. Ҳуқуқий давлат сари борар эканмиз, юқоридаги ажабтовур ҳангомалар бошқалар учун ҳам сабоқ бўлиши, бунда халқ ишонч билдирган раҳбарлар ўз ўрнини олдинда, деб билишлари керак.

Ҳаким САТТОРОВ,
Акмалжон ИСАБОЕВ.

14 ФЕВРАЛЬ — ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ТУҒИЛГАН КУН

Буюк ватандошимиз Заҳириддин Муҳаммад Бобур адабий меросини, унинг қариндош-уруғлари ҳаёти ва фаолиятини янада чуқурроқ ўрганишда улуғ бобокалонимиз номи билан аталувчи халқаро жамғарманинг хизмати катта бўлмоқда. Биз жамғарма раиси Зокиржон МАШРАБОВдан ижодий сафарлар ҳақида сўзлаб беришни сўрадик:

— Халқаро экспедициямиз беш йил мобайнида етти маротаба хорижий сафарда бўлди, — дейди у. — Экспедиция аъзолари Ҳинд океанидан то Қизил денгизга қадар чўзилган ўн тўрт мамлакат ҳудуди бўйлаб 170 минг километр масофани босиб ўтди.

Ҳиндистонда бўлган вақтимизда Заҳириддин Муҳаммад Бобур авлодларининг шу кунги вакилларини излаб топишга муваффақ бўлдик. Уларнинг айримлари Ўзбекистонга келдилар, улуғ боболари туғилиб ўсган юрт билан танишдилар. Шулардан бири Тусийлар оиласидир. Мамлакатимиз раҳбарининг бевосита ташаббуси билан шу оила вакили Аброр ибн Умар Тошкент Техника университетида таҳсил олмоқда. У олий ўқув юртини битиргунга қадар Бобур номидаги жамғарма стипендиясидан баҳраманд бўлади.

Экспедициямиз аъзолари яқинда Бобур таваллудининг 515 йиллигига бағишланган навбатдаги сафардан қайтди. Туркманистон, Эрон, Покистон давлатлари ҳудудидан ўтиб, буюк аждодларимиз Алишер Навоий, Ҳусайн Бойқаро, Абу Райҳон Беруний, Камолиддин Беҳзод, Бобораҳим Машрабнинг қабр ва мақбараларини зиёрат қилдик. Уларни фотосуратга ва видео тасвирларга туширдик. Бобораҳим Машрабнинг ўша вақтда чоп этилган ва Афғонистонда қолиб кетган "Девон"ини, Ҳусайн Бойқаронинг "Девон"ини сотиб олдик.

Кандаҳорда Бобур даврида экилган анор дарахтлари ҳозир ҳам қад ростлаб турибди. Бобур Мирзо ўзи яратган ва меҳр қўйган боғда етилган дунёга машҳур Кандаҳор аноридан экспедиция аъзолари ҳам татиб кўрди.

Ғазна шаҳрида Бобурнинг укалари Жаҳонгир Мирзо ва Носир Мирзоларнинг қабрларини топиб, зиёрат қилдик. Улар шаҳардаги эски қабристонга дафн этилган экан.

Олдинги сафарларимизнинг бирида қомусий аллома Абу Райҳон Берунийнинг қабрини аниқлаган эдик. Яқинда унинг қабри тупроғидан келтирилиб, ул зот таваллуд топган ҳозирги Беруний шаҳридаги рамзий қабрига қўйилди. Ҳиротда Алишер Навоий қабр-мақбарасини тиклаш бўйича шартнома туздик. Буюк мусаввир Камолиддин Беҳзоднинг қабри ҳам топилди. Ҳозир ўзбекистонлик меъморлар унинг бўлажак мақбараси лойиҳасини яратишга киришдилар. Беҳзод юбилейига қадар мақбара тикланиб, зиёратгоҳга айлантирилади.

Туркияда улуғ мунажжим Улуғбекнинг шогирди Али Қушчининг қабрини топишга муваффақ бўлдик. Ўзбекистонлик олимлар фалакиётшунослик илми тараққиётига муносиб ҳисса қўшган бу юртдошимизнинг қабри Улуғбек расадхонаси ёнида бўлса эди, дея умид билдирдилар.

Аҳмад ал-Фарғоний ҳазратлари абадий қўним топган жойни қидириб, Миср Араб Республикасига бордик. Мақсадимизни эшитиб, Миср илмий маркази, Ўзбекистоннинг Мисрдаги элчихонаси ходимлари, Қоҳира университети олимлари ва мутахассислар бу борада ўз ёрдамларини аямади. Натижада бобокалонимиз қабри топилди. Бу ҳақда мисрлик олимлар билан ҳужжат имзоланди. Аҳмад ал-Фарғоний дафн этилган жой тупроғидан юртимизга келтирдик. Бу тупроқ юбилей кунлари буюк олим туғилган Фарғона вилояти Қува шаҳрида барпо этиладиган алломанинг рамзий қабрига қўйилади. Мисрда бизни Фарғоний яратган ва Нил дарёси суви ҳажмини ўлчаш учун қурилган ускуна билан ҳам таништирдилар.

Экспедициялар чоғида қўлга киритилган барча ёзма маълумот ва манбаалар, қўлёзма ва китобларни Андижондаги Бобур номи билан аталувчи боғнинг "Жаҳон маданияти ва Бобур" музейига жамлаяпмиз.

Жамғармамиз Бобур номидаги мукофотни таъсис этган эди. Бобур Мирзонинг 515 йиллиги нишонланаётган айни кунларда унинг дастлабки соҳиблари аниқланди. Улар орасида Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Сабоҳат Азимжонова, ёзувчилар Пиримқул Қодиров, Ҳайриддин Султон, кўп қисмли "Бобур" видеофильми режиссёри Мақсуд Юнусов ва шу фильмда бош ролни ижро этган Ўзбекистон халқ артисти Муҳаммадали Абдуқундузов бор. Биз мукофот соҳибларининг бундан буёнги хайрли ишларида омад тилаймиз.

ЎзА мухбири Б. МАНСУРОВ ёзиб олди.

ГАВАЙИ УНИВЕРСИТЕТИ БИЛАН БИТИМ

Тошкент давлат техника университети билан АҚШнинг Гавайи Тинч океани университети ўртасида битим имзоланганлиги таълим соҳасидаги халқаро ҳамкорликни ривожлантиришда яна бир қадам бўлди. Битимга кўра, бизнесни бошқариш, ишбилармонлик, информатика соҳасида юқори малакали магистрлар, бакалаврлар тайёрланади, ўзаро ўқитувчи ва админстраторлар алмашинилади.

Гавайи Тинч океани университети хорижий талабаларни ўқитиш бўйича АҚШда биринчи ўринни эгаллайди. Бу ерда АҚШнинг 50 штатидан ва жаҳоннинг 85 мамлакатидан талабалар таҳсил олишади.

— Гавайи Тинч океани университетида таълим олаётган талабалар аудиторияларда жаҳоннинг кўплаб давлатлари вакиллари билан халқаро алоқалар ўрнатиш имкониятига эгадирлар, — дейди ГТУнинг Марказий Осиё бўйича вакили, доцент Рўзмат Ашурбеков, — ГТУ замонавий компьютер техникаси ва дастурлари билан мукаммал жиҳозланган, роботехника синфлари мавжуд, барча аудиториялар аудио-видео техникаси билан таъминланган. Барча фанлар бўйича бепул репетиторлик йўлга қўйилган. Ҳар бир талабани бутун ўқиш даврида ўзлаштиришини кузатиб бориш учун профессор-раҳбар бириктирилган. 80 фоиздан ортиқ профессорлар докторлик даражасига эгадирлар. Ўқиш даври турли корхоналарда хақ тўланадиган амалий машғулотлар билан узвий боғланган. ГТУ қошида 65 дан ортиқ халқаро талабалар клублари мавжуд.

Гавайидаги хорижий профессорлар ва хорижий давлат вакиллари билан ҳамкорлик Ўзбекистон талабалари учун ҳар тарафлама аҳамиятлидир. Ҳеч шубҳа йўкки, бу ерда таълим олиш насиб этган талабаларимиз Ўзбекистон келажакда буюк давлат бўлишига, унинг иқтисодининг юксалишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Дилшод ЭШМУРОДОВ.

Тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш республика бизнес фонди Фарғона вилоят бошқармаси фаолиятидан тадбиркорлар хурсанд бўлишяпти. Чунончи Фарғона шаҳридаги Мукаррамхон Юсупова бошлиқ бўлган «Моҳигул» фирмаси бизнес фонд ёрдами билан ташкил топган.

Ҳозирги кунда фирмада 45 нафар тикувчи меҳнат қилмоқда. Корхонада таёрланаётган турли хил кийим- кечаклар харидорларнинг эътиборини қозонмоқда.

СУРАТДА: фирманинг илғор чевари Шарофатхон Мамажонова.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

МУЛОҲАЗА

ТАРАҚҚИЁТ ВА ТААССУБ

Ислом дини асрлар давомида халқимизнинг муқаддас эътиқоди, маънавий ҳаётнинг дастуруламали бўлиб келган. Шу боис, бугун биз қураётган янги жамиятда Ислом дини алоҳида ҳурмат ва эътиборга сазовор бўлмоқда. Бинобарин жамият билан Ислом дини манфаатлари ўртасидаги муштаракликни мустаҳкамлаш бугунги куннинг асосий вазифалари сирасига киради. Кўриниб турганидек, жамият билан дин ўртасидаги ўзаро муносабатлар, хусусан, фуқаролик жамиятининг дин ва унинг ижтимоий тараққиётда тутган ўрни ва аҳамиятига тўғри ёндашуви, ундан эзгу мақсадлар йўлида кенг фойдаланишни мақсад қилиб қўйиши ғоят муҳимдир.

Дин жамият ривожига асрлар давомида таъсир этиб келаётган омиллардан бўлган. Шундай экан, ушбу таъсирчан тарғибот воситасидан кенг фойдаланиш истиқлол мафкураси ва ахлоқини шакллантиришга, жамият аъзоларини замонамиз талаб қилаётган юксак фазилатлар руҳида тарбиялашга ҳам яқиндан ёрдам беради. Лекин шу билан бирга, мамлакатимизда диндан баъзи доираларнинг ғаразли мақсадларга етишиш воситаси сифатида, ҳатто мутаассиблик, яъни фанатизм йўлида ҳам фойдаланаётгани сир эмас. Шу боис, Президентимиз Ислом Каримов «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» деб номланган китобида диний вазиятни чуқур ҳис этган ҳолда, «эътиборни одамларнинг диний эътиқодлари билан боғлиқ ҳар қандай муаммо ғоят нозик эканлигига, уларнинг диннинг маънавий қадриятлари билан боғлиқ шиорлардан, хусусан, исломни қайта тиклаш шиоридан фойдаланаётган муайян кучлар кўзлаётган, динга алоқаси бўлмаган сиёсий ва бошқа тажовузкор мақсадлар ўртасидаги фарқни тушуниб олишларига қаратишга эришиш» зарурлигини алоҳида таъкидладилар. Дарҳақиқат, омманинг чинакам исломга зид бўлган, зўравонликка даъват этувчи ғояларнинг моҳиятини атрофлича англаб етишувига эришиш муҳим аҳамиятга эга.

Мазкур китобда исломшунослигимиз олдида турган энг долзарб вазифалар ҳам белгилаб берилади. Булардан бири диний таассуб ва экстремизмнинг олдини олиш, унга қарши курашиш воситалари билан боғлиқ масаладир.

Мазкур асарда таъкидланганидек, таассуб, яъни фанатизмнинг юзага келишига кўпроқ жамиятдаги **«сиёсий ва иқтисодий муаммоларнинг ҳал қилинмаганлиги сабаб бўлади».** Дарҳақиқат, **«диний тизимларнинг ўзи ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал қилишнинг самарали дастурларини таклиф қилишдан олис»** бўлганлиги учун таассубчилар бу муаммоларнинг осонгина ечими сифатида динлар вужудга келган замонлардаги жамиятда мавжуд бўлган дастлабки шарт-шароитларга қайтишни маъқул кўрадилар. Лекин улар дастлабки шароитлар давридан кейинги асрлар довонидан яна ортга қайтиш умуман мумкин эмаслигини эътиборга олмайдилар.

Диний таассуб ғоясини илгари сураётган диний-сиёсий оқимларнинг ички механизмини тушуниб етишда фанатизм асосида биринчи галда республика аҳолиси ўртасидаги диний таълим савиясининг пастлиги, бинобарин диний жаҳолат ётишини назарда тутмоғимиз зарур. Хўш, бундай вазият қандай қилиб вужудга келди?

Совет тузуми замонида динлар, хусусан ислом динининг мазмун ва фалсафий моҳиятини чуқур тушунтириб берувчи бошланғич ёки ибтидоий диний таълим йўлга қўйилиши мумкин эмас эди. Олий ўқув юртларида эса фақаттина «Илмий атеизм асослари» ўқитилиб, оқибатда халқ диний билимлар олишдан, диний маърифатдан маҳрум бўлди. Бугунги кунда ҳодисаларнинг ривожи шунга олиб келдики, дунёвий илмларда олий илмий даражаларга эга бўлган аксарият дунёвий олимлар ҳам диний-исломий билимлар нуқтаи назаридан саводсиз бўлиб қолдилар. Чунки сиёсат шундай эди, шунга интилдик, натижа ҳам мақсадга мувофиқ бўлди.

Масаланинг аянчли тарафи шундаки, илгариги атеизм курси, бирданига диншунослик фанига айланди. Дарсликлар эса асосан ўша атеизм курси дастуридан нарига ўтгани йўқ. Назаримизда, биз диний-маърифий ишларни илмий асосга қўяр эканмиз, мактаб учун, ўрта махсус ўқув юртлари учун алоҳида бўлган «Диншунослик асослари» дарслигини қайта ишлаб чиқишимиз зарур. Мазкур дарсликларнинг айниқса «Ислом» бўлимига жиддий этибор бериш, унинг асосий масалаларини ўша ёшдагилар қабул қилиши мумкин бўлган тил ва услубда ёритишимиз лозим бўлади.

Олий ўқув юртларига келсак, уларнинг барчасида йўналиши, ихтисослигидан қатъий назар, Ислом махсус курсини жорий қилиш керак. Токи, бўлажак мутахассисларимиз ҳам дин ҳақида етук маълумотга эга бўлсин. Акс ҳолда, диний илмларга пухта эга бўлмаган одамлар қайси асрда яшашидан қатъий назар, фанатизм ботқоғига тушиб қолишлари ҳеч гап эмас. Зеро, таассубликни илгари сураётганларнинг мақсадлари аниқ — улар «жоҳил» халқ оммасини, айниқса, ёшларни ўз ниятларига эришиш қуролига айлантиришга ҳаракат қиладилар. Бунинг асосий йўли, яъни таассуб билан курашиш чораларидан бири диний билимларни оммага етказишни илмий асосда ташкил қилишга ҳам боғлиқдир.

Мустабид тузум замонида атеизм ғояси остида олиб борилган кураш натижасида Ислом динининг билимдон олимлари тазйиқ остига олиндилар. Оддий фуқаро у ёқда турсин, ҳаттоки дин арбоблари ҳам кўпгина диний адабиётлардан маҳрум этилдилар. Исломий китоблар мамлакатимизга кириши ман этилган адабиётлар рўйхатидан жой олди. Диний маърифат таъқиқлаб қўйилган ана шундай оғир шароитда етук мураббийлар камайиб, Исломни илмий асосда ёритиш муаммолари назардан четда қолди. Натижада, ҳар хил хурофий ирим-сиримлар, баъзан жаҳолатпараст удумлар ривож топди. Бундай «чаламуллалар» ҳозирги кунда баъзан энг олий ҳақиқатни фақат уларгина билишларини, уни бутун аҳолига зўрлаб қабул қилдиришни ва одамларнинг тақдирини ҳал этиш ҳуқуқини даъво қилиб чиқмоқдалар. Бинобарин, халқ орасида диний жаҳолатпарастликка қарши кураш олиб бориш, маърифий ишларни илмий асосга қўйиш бугунги кундаги исломшунослик олдида турган вазифалардан бири ҳисобланади.

Мамлакатимиздаги диний аҳволни аниқ ва чуқур тасаввур қилиш учун республика миқёсида дин арбоблари билан доимий равишда учрашиб, илмий-маърифий, илмий-назарий семинарлар ташкил этиш зарурати пайдо бўлмоқда. Мазкур анжуманларда ҳар бир соҳа ва илмий йўналишларнинг кўзга кўринган вакиллари иштирок этиб, маъруза қилсалар янада аъло бўлур эди. Дин арбоблари ҳам омма олдида маъруза қилиш билан бир қаторда илм-фан оламида бўлаётган янгиликлардан хабардор бўлиб турсалар кони фойдадир. Ана шунда ҳар бир вилоят ва туманлардаги диний муаммолар нималардан иборат эканлигини англаш, уларни бартараф этиш чора-тадбирларини излаш ҳамда ҳамнафас ва ҳамқадам бўлиб ишлаш учун катта имконият вужудга келади. Лекин очиқ тан олиш керакки, бугун ана шундай ҳамнафаслик сезилмаяпти. Оддий мисол: мусулмон давлатларида масжидларда ўқиладиган хутбалар матни бир ой олдин ҳафтама-ҳафта аниқланиб, масжид имомларига бевосита юборилади ёки Олий идоранинг марказий органи бўлмиш газета ёки журналда босиб чиқарилади. Ҳар бир имом ана шу юқори илмий кенгаш тарафидан тайёрланиб, тасдиқланган хутба матни асосида маъруза қилади. Бу билан мусулмончиликнинг энг асосий шарти — «тавҳид»га путур етмайди, «тафриқа» (бир масаланинг турли талқини)га йўл қўйилмайди, маъруза эшитган одамда тугал фикр ҳосил бўлади. Бизда эса, минг афсуски, бундай эмас. Ҳар бир имом ўзи лозим топганини гапиради. Натижа эса имомнинг билимлари савиясидан нарига ўтмайди. Демак, таассуб ва диний жаҳолат билан курашиш чора-тадбирларидан яна бири халқ орасида дин арбоблари — имомларимиз тарафидан олиб бориладиган маърузалар учун матнлар ишлаб чиқишдир. Жума хутбаларини мунтазам равишда тайёрлаб бориш билан бир қаторда диний-илмий маърузалар тўпламини нашрга тайёрлаб, чоп этиш мақсадга мувофиқ, деб ўйлаймиз. Бугунги кунда Халқаро Ислом тадқиқот марказида Қуръон асосида 400 дан зиёд мавзулар бўйича намунавий маърузалар тайёрлаш режалаштирилган. Улар асосида тайёрланган тўплам кенг омма қўлида бўлса, дин арбоблари ҳам аввал ўйлаб, кейин гапиришга ўрганадилар. Бир масала турли жойларда турлича ёритилмайди. Бу маърузалар тўпламини фақатгина дин аҳли эмас, балки кенг жамоатчилик ҳам катта қизиқиш билан кутиб олади, деган умиддамиз.

Шу ўринда масжидларимиз фаолияти ҳақида ҳам икки оғиз сўз айтмоқ жоиздир. Айни пайтда масжидларимиз билан боғлиқ диний-маърифий, диний-ахлоқий ва тарбиявий ишлар анча сусайиб кетган. Асосан жума кунги хутба билан чегараланиб қолиняпти. Хутбаларнинг мавзулари эса, юқорида айтилганидек, тор масалалардан нарига ўтмаяпти. Бу гаплар республиканинг аксарият масжидларига тегишли, лекин замон талаби даражасида иш олиб борадиган, ўз ишининг ҳақиқий мутахассиси бўлмиш таниқли имомларимиз раҳбарлик қилаётган масжидлар бундан мустасно, албатта.

Масжидлар азалдан маърифат ўчоғи бўлиб келган. Уларнинг кутубхоналарида минглаб илмий китоблар сақланган. Одамлар диний маърифат соҳасида тушунмаганларини масжид аҳлидан сўраб билишган. Лекин бундай гўзал тарихий анъаналар кўпгина сабабларга кўра тарих қатларида қолиб кетди. Чунки бугун ана шундай ишлари билан мақтана оладиган масжидлар бармоқ билан санарлидир.

Диний маърифат ишларига илмий асосда ёндошиш зарур. Чунки бу соҳа фаолиятини пухта, мантиқий изчилликда ва узоқ йилларга мўлжалланган стратегик асосда режалаштирмас эканмиз, на таассубга қарши ва на унинг бошқа кўринишлари билан кураша оламиз. Жаҳолат қайси соҳада бўлмасин, ҳеч қачон яхшиликка олиб келмаган. Агар биз илгарироқ ҳодисаларнинг кўриниши эмас, илдизи билан, нохуш воқеаларни келтириб чиқариши мумкин бўлган сабаблари билан курашни йўлга қўйганимизда, эҳтимол бугунги кунда баъзи вилоятларда бўлиб ўтган ҳодисаларнинг олдини олган бўлармидик?!

Ўзбекистон Марказий Осиё давлатлари сингари бутун мусулмон дунёсининг ажралмас қисмини ташкил этади. Бу мураккаб ислом дунёсида очиқдан-очиқ ва ғайри расмий фаолият олиб бораётган турли диний-сиёсий йўналишлар кам эмас. Бундай вазиятда динлараро муносабатлар ҳам бугунги кун исломшунослигининг долзарб масалаларидан бирига айланади. Бизда диний эътиқод ҳар бир шахс, ҳар бир фуқаро ёки улар уюшмаларининг хусусий иши деб тан олинади. Диний қарашларга амал қилувчи ёки аксинча амал қилмайдиган фуқароларнинг ҳуқуқларини тенг кафолатлаш ҳамда уларни таъқиб қилишга йўл қўймаслик ўз навбатида катта аҳамият касб этади. Ва ниҳоят диндан бузғунчилик мақсадларида фойдаланишга асло йўл қўйиб бўлмаслиги бугунги кунда аниқ ва равшандир.

Исломшунослик олдида турган муаммоларни ҳал этишда катта аҳамиятга эга бўлган вазифалардан бири Халқаро Ислом тадқиқот маркази билан жаҳондаги йирик илмий-тадқиқот муассасалари ўртасида илмий ҳамкорлик алоқаларини ўрнатишдир. Марказ илмий фаолиятини асосан икки муҳим йўналиш асосида олиб бориш мақсадга мувофиқдир. Биринчидан, халқимизнинг бой тарихий, маданий, диний меросини ўрганиш, Исломнинг асрлар давомида жамият ривожига қўшган ҳиссаси, маънавий, моддий маданиятимиз тараққиётидаги ролини очиб бериш, иккинчидан, жаҳон исломшунослиги эришган илмий ютуқ ва тажрибалардан фойдаланиш, яъни бизнинг маънавий эҳтиёж, талаб, истак ва қадриятларимизни янада чуқурроқ ўрганиш ҳамда исломий фанларимиз ривожига ёрдам берадиган йирик ва қимматли тадқиқотларни мунтазам танлаб, таржима қилиб, халқимиз ва олимларимизга етказиб туриш лозим.

Шунингдек, Халқаро Ислом тадқиқот маркази қошида республикадаги етакчи исломшунос олимлардан иборат таркибда ва шу соҳадаги барча илмий ишларни мувофиқлаштирувчи махсус илмий кенгаш тузиш замон талабидир. Кенгашда исломшуносликка оид номзодлик ва докторлик диссертацияларининг мавзулари ҳам тасдиқланса, мақсадга мувофиқ бўларди. Чунки айни пайтда бу йўналишни бирлаштирувчи ягона марказ мавжуд бўлмагани учун тасдиқланаётган мавзуларнинг долзарблиги ҳамда сифатини назорат қилишнинг иложи бўлмаяпти.

Яна бир ҳолат: давлатимизга иқтисодий зарар етказган одамлар учун турли жазолар белгиланган. Лекин махсус билимларга эга бўлмаса-да ўзини саводхон ҳисоблаб одамларнинг онгини заҳарлаётган, Исломда йўқ нарсаларни бор дея, ўз фикрини Ислом номидан тақдим этаётган ва бу билан тузатиб бўлмайдиган зарар келтириб, давлатимиз маънавий-маданий пойдеворига путур етказаётган шахсларга танбеҳ бериш пайти келмадимикан? Бозорларимизда сотилаётган диний мавзудаги аудио кассеталар кимнинг назоратидан ўтаётганлиги номаълум. Унда ёзилган «илмий» маърузалар эса ҳар доим ҳам ижобий таассуротлар пайдо қилмайди. Баъзилари эса ҳатто чексиз нафрат ҳам уйғотаяпти.

Бизнингча, юқорида зикр этилган мулоҳазаларга эътибор қаратиш ва лозим топилса, амал қилиш Ватан олдидаги умумий бурчимиз бўлиши керак. Бугунги кунда республикамиздаги диний муассасаларнинг асосий вазифаси иймон-эътиқодни мустаҳкамлаш билан бир қаторда унинг барча илмий, маънавий-маърифий ва ахлоқий имкониятларини давлатимизнинг осойишталигини сақлащдек муқаддас ишга сафарбар қилиш лозим.

Маҳмудхўжа НУРИТДИНОВ,
Халқаро Ислом тадқиқот марказининг мудири,
фалсафа фанлари доктори.

1998 йил — Оила йили

Бағри тўлиқ бўлар мудом ўзбекнинг.

Тўлқин КАРИМОВ сурат-лавҳаси

«ХАЛҚ СЎЗИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

КЎПЧИЛИК МАНФААТИ ҲАМИША УСТУН

Газета редакциясига хат йўллаган Сурхондарё вилояти Қумқўрғон туманидаги «Қумқўрғон» жамоа хўжалигида яшовчи Худойназар Чориев хўжаликни юритишдаги камчиликлар ҳақида сўз юритиб, хатоликларга йўл қўяётган раҳбарларга нисбатан тегишли чора кўрилмаётганлигини таъкидлаган эди. Айни пайтда у деҳқон-фермер хўжалиги ташкил этиш мақсадида хўжалик бошқарувига мурожаат этганида аризаси ижобий ҳал этилмаганлиги тўғрисида ёзганди. Мазкур масалада вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасига мурожаати ҳам оқибатсиз қолган.

Редакция ушбу масала бўйича Қумқўрғон туман ҳокимлигидан ҳоким вазифасини бажарувчи жаноб Х. Чориев имзоси билан жавоб хати олди. Унда айтишича, Х. Чориев даъвоси туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси мутахассислари, жамоа хўжалиги бошқаруви раҳбарлари ҳамда ариза муаллифи иштирокида атрофлича ўрганиб чиқилган. «Қумқўрғон» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси С. Маматалиев ҳамда бош зироатчи Э. Жабборовлар 1997 йилнинг охирларида ўз вазифаларидан озод этилганликлари сабабли аризачининг уларга нисбатан даъвоси йўқ.

Ер ажратиш масаласига келсак, Х. Чориев талаб қилган «Жона» ҳамда «Кичик шолипоя» деб номланган далани бошқарув раиси ва мутахассислари хўжалик аъзолари манфаатларини ҳисобга олган ҳолда деҳқон-фермер хўжаликлари учун бериш имконияти йўқлигини билдирдилар. Улар аризачига «Тарипоя» ҳамда «Кичкина шолипоя» участкасини тавсия этдилар, бироқ Х. Чориев бу ерларни олишга рози бўлмади. Шуни ҳам эътиборга олмоқ керакки, туман хўжаликларида қишлоқ хўжалик экинлари қатъий режа асосида жойлаштирилиши сабабли деҳқон-фермер хўжаликларини ташкил этишни ният қилган кишиларга улар сўраган жойлардан ер ажратиш имконияти йўқ.

ИШЛАР БОШЛАБ ЮБОРИЛДИ

Тошкент педиатрия институтининг бир гуруҳ талабалари «Халқ сўзи» газетасига ёзган мактубларида институт атрофидаги йўлларнинг носозлигидан шикоят қилган эдилар.

Редакция ушбу масала бўйича Тошкент шаҳар ҳокимлигининг ободонлаштириш бош бошқармасидан жавоб хати олди. Бошқарувчи ўринбосари жаноб Р.Арамяннинг ёзишича, мазкур масала кўриб чиқилган. Жаҳон Обидова (Черметская) кўчаси 1998 йил капитал қурилиш рўйхатига киритилган. Ҳозирги пайтда қурилиш ишлари бошлаб юборилди.

ТЕКШИРИШ ЎТКАЗИЛЯПТИ

Сурхондарё вилояти Жарқўрғон туманида истиқомат қилувчи С. Абдуллаев «Халқ сўзи» газета редакциясига ёзган мактубида «Машъал-565» хиссадорлик жамияти томонидан ўзининг хуқуқлари бузилаётганлиги, дивидендлар вақтида тўланмаётганлиги, шунингдек раҳбарлар томонидан жамиятнинг мол-мулки талон-тарож қилинаётганлигини хабар қилган эди.

Яқинда газета Ўзбекистон Республикаси давлат мулки қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари, қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш марказининг бош директори жаноб М. Юнусметовдан жавоб хати олди. Унда айтилишича, шикоятда кўтарилган масалаларни аниқлаш учун ҳозирги пайтда Сурхондарё вилоят прокуратураси томонидан текшириш ўтказиляпти. Текшириш натижаларидан келиб чиқиб, тегишли хулосалар қилинади, жамиятнинг мутасадди шахсларига нисбатан лозим бўлган чоралар кўрилади. Бу ҳақда редакцияга қўшимча равишда маълум қилинади.

РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШГАН АКЦИЯДОРЛИК-ТИЖОРАТ «МЕВАСАБЗАВОТБАНК»И АКЦИЯДОРЛАРНИНГ УМУМИЙ МАЖЛИСИНИ ЎТКАЗАДИ

КУН ТАРТИБИДА:

1. «Мевасабзавотбанк»нинг 1997 йилги иш якунлари ва Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг Олий Мажлис X сессиясидаги маърузасидан келиб чиқувчи банк фаолиятининг 1998 йилги асосий йўналишлари тўғрисида.
2. Банкнинг 1997 йилги даромадлари ва йиллик балланси ҳамда 1998 йил учун режалаштирилган банк даромадлари ва харажатлар сметасини тасдиқлаш.
3. Тафтиш комиссиясининг ҳисоботини тасдиқлаш.
4. «Мевасабзавотбанк» бошқарувининг банк филиалларини ташкил қилиш ҳақидаги қарорини тасдиқлаш.
5. Банк бошқаруви аъзолари таркибидаги ўзгаришлар ҳақида.
6. Бошқа масалалар.

Мажлис 1998 йил 14 март куни соат 10.00 да

Тошкент шаҳри, «Ўзбекистон» шоҳкўчаси, 98-уй, Ўзбекистон Киночилар уйи биносида ўтказилади.
Мажлис қатнашчилари ушбу манзилда 1998 йил 14 март куни соат 8.30 дан 9.45 гача рўйхатга олинадилар.
Мажлис иштирокчилари Тошкент шаҳрига 1998 йил 13 март куни келадилар ва «Турон» меҳмонхонасига жойлашадилар.

Қўшимча маълумотлар олиш учун телефон рақамлари: 56-72-41, 56-16-38, 56-57-50,
«МЕВАСАБЗАВОТБАНК» БОШҚАРУВИ.

ДОРИХОНА ВА ШИФОХОНАЛАР УЧУН ХАБАРНОМА

ЯНГИ ДОРИЛАР

surkhan ap / *сурхон аджанта фарма лимитед*

ИНЪЕКЦИЯ УЧУН ДОРИЛАР

АПМИЦИН (ГАНТАМИЦИН) 40, 80 мг — кучли антибиотик бўлиб, кенг кўламда таъсир қилади. Юқори даражада антибактериал активликка эга, сийдик-жинсий йўллари инфекцияларини, бактерияларни септимиция ва бошқа жиддий инфекциялардан, айниқса псевдамоназ томонидан даволанишда қўлланилади.

АПАЛГИН (АНАЛГИН) — оғриқларни тез камайтириш учун. Ўткир ва сурункали оғриқларда, операциядан кейинги бўлган оғриқларда, жароҳатларда, ошқозон ва ичак оғриқларида қўлланилади.

АПВИТ-6 (ВИТАМИН-6) — витамин В группаси, В-гиповитаминозе, анемияда, лейкопенияда, асаб касалликларда, невралогияда яхши самара беради.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорациясининг раиси Қайим Жалилович Ҳаққуловга оталари **Жалил ҲАҚҚУЛОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.	Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлиги қошидаги Республика илмий-тадқиқот криминалистика марказининг жамоаси илмий ходим Р. Н. Умаровга ўғли **БАҲРОМнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.
Ўзбекистон Республикаси Марказий банки жамоаси Ходимлар билан ишлаш департаментининг бошқарма бошлиғи ўринбосари Ўғилхон Қодировна Абдуллаеванинг отаси **Қодир АБДУЛЛАЕВнинг** вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.	«Ўзбекистон миллий энциклопедияси» давлат илмий нашриёти жамоаси нашриётнинг таҳририят мудири Миркомил Мирбобоевга волидаи муҳтарамаси **ЖАМОЛ аянинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.
Ўзбекистон геология, кўмир, нефт ва газ саноати ходимлари касаба уюшмаси марказий қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорациясининг раиси Қайим Жалилович Ҳаққуловга отаси **Жалил ҲАҚҚУЛОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.	Абдулла Қодирий номидаги Тошкент Давлат маданият институти жамоаси Ўзбекистон тарихи ва маданиятшунослик кафедраси катта ўқитувчиси Муаттар Содиқовага онаси **Жамолхон МИРБОБОЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.
Республика ихтисослаштирилган акциядорлик-тижорат банки «Ғаллабанк» жамоаси банкининг масъул ходими Жўра Менгниёзовга опаси **Ханифа МЕНГНИЁЗОВАнинг** бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.	Тошкет Архитектура-қурилиш институти жамоаси «Темирбетон конструкциялари» кафедрасининг доценти **Аҳмад Аъзам ўғли ОДИЛХОЖАЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 16

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан 16 февраль куни ЎзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Фарзанд —умид юлдузи». Тележурнал. 18.30 «Олам ва одам». 18.50 «Кафолат». 19.10 «Футбол майдонларида». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.20 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Диёр». Тележурнал. 22.00 «Бобур изидан». Видеофильм премьераси. 1-қисм. 22.25 «Суюкли ёр келмади». Раҳматжон Курбонов. 22.55 XVIII қишки Олимпиада кундалиги. 23.05 «Қиёфа». 23.35 «Ахборот». 24.00—00.05 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи» (рус тилида). 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.40 «100 йиллик саргузаштлар давомида». Телесериал. 19.05 «Тарозу». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Туризм ҳақида». 20.20 Дилором наволар. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Эгиз қўшиқлар». 21.20 «Санта-Барбара». Телесериал. 22.05 Кундалик. 22.25 «Олтин мерос». 22.40 «Даракчи» (рус тилида). 22.50 Оҳанглар ва эълонлар. 23.00 «Ёш Индиана Джонс хроникаси». Телесериал. 23.50 — 23.55 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».

*

8.30 Эстрада тароналари. 8.55 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 9.20 «Жаҳон спорти». 9.30 «Омад юлдузи». Телевизион ўйин. **10.00, 14.00 — Янгиликлар.** 10.05 Кино янгиликлари. 10.20 «Бу ҳам кино». Сериал. 11.30 Ўзбекистон телерадиокомпанияси халқ чолғу оркестрининг концерти. 12.00 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Буюк Турон». 12.30 Телевизион миниатюралар театри. 13.10—14.00 А. Қодирий «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 15-қисм.

* * *

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
18.20 — 21.35

*

21.35 Эълонлар.
21.40 «Каскадерлар. Моҳирлар ва эпчиллар оламида».

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Ғаройиб саёҳат». Бадиий фильм.
00.05—00.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 21.35 Эълонлар. **«Чинор» видеоканали:** 19.05 «Рангинкамон». 19.25 «Дидар». 19.45 «Ирэндек».

*

20.05 «Умр баҳори». 20.20 «Жаҳон». 20.40 «Мусиқали танаффус». 20.45 «Намастэ». 21.05 «Спорт-тайм». 21.40 Кинематограф. «Фотима». 23.10 «Бож-хирож». 23.25—23.35 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 17

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 Лирик тароналар. 9.05 «Ёшлик» студияси. «Идрок». 9.25 «Биржа ва банк хабарлари». 9.40 «Бобур изидан». Видеофильм. 1-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал. **Ўқув кўрсатувлари:** 10.30 Инглиз тили. 11.00 Алифбо сабоқлари.

*

11.30 «Ҳамкорлик ришталари». 11.55 «Рақс. Рақс. Рақс». 12.15 «Кичкинтой устахонаси». 12.35 «Пан Кляксанинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 1-серия. 14.05—14.35 «Қиёфа».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Булутли йўлкалада сайр». Мультфильм. 18.20 «Сиртқи телевизион олимпиада». 18.45 «Чорраҳа». 19.05 «Ҳунарманд». Тележурнал. **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.10 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Акция ва акциядор». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Акс-садо». 21.35 «Санъат усталарининг концерти». 22.15 «Бобур изидан». Видеофильм премьераси. 2-қисм. 22.35 XVIII қишки Олимпиада кундалиги. 22.45 «Қонун ва биз». 23.15 «Кинога бахшида умр». Наримон Латипов. 00.15 «Ахборот». 00.40—00.45 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.35 «Ёввойи ҳайвонот олами». 19.05 «Болливудга нигоҳ». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Мусиқий меҳмонхона». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Онагинам». 21.20 Спорт қитъаси. 21.50 «Очун». 22.10 «Даракчи». 22.20 Оҳанглар ва эълонлар. 22.30 «Кинонигоҳ». Роберт Рэдфорд «Қаллоб» фильмида. 00.40—00.50 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
7.30 — 9.00

* * *

18.20 — 21.35

*

21.35 Эълонлар.
21.40 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».

*

Россия давлат телевидениеси.
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Бевафолар». Бадиий фильм. (Франция).
00.05—00.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби.

18.50 «Мульттомоша». 19.05, 22.20 — Эълонлар. 19.10 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун». 20.10 «Мусиқий дақиқалар». 20.15 «Аптека эшитади...» 20.45 «Солиқ ҳақида сабоқлар». 21.00 «Телефакт». 21.10 «Жонли тил». 21.40 «ТВ IV да немис тўлқини». 22.00 «Долзарб репортаж». 22.25 «Қувноқ кино». 23.55. — 00.05 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Нафосат гулшани». Мусиқий дастур. 9.00 «Бокира туйғулар». 9.20 «Талаба ва спорт». 9.40 «Бобур изидан». Видеофильм. 2-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 Болалар учун «Бўш вақтим — хуш вақтим». 10.30 «Остонаси тиллодан». Публицистик кўрсатув. 10.50 «Ўзбек киноси ижодкорлари». 11.15 «Жараён». 11.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Саҳролардан садолар». 11.45 «Эртаклар — яхшиликка етаклар». «Уддабурро хизматкор». 12.45 «Пан Кляксанинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 2-серия. 14.05—14.25 «Хўжалик ва ҳуқуқ».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Бешбармоқ». Тележурнал. 18.35 Сиртқи телевизион олимпиада. 19.00 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур». 19.05 «Қиймат ва қиммат». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.20 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Ранглар жилоси». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 21.20 XVIII қишки Олимпиада кундалиги. 21.30 «Сиёсат оламида». 21.50 «Юрак кенгликларида». Мусиқий дастур. 22.25 «Бобур изидан». Видеофильм премьераси. 3-қисм. 22.45 «Пардали гап». 23.20 «Ахборот». 23.45—23.50 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи» (рус тилида). 18.15 Жаҳон халқлари эртаклари. 18.40 «XX аср жиноятлари». Телесериал. 19.10 «Авлод». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Жаҳон хотираси». 20.10 «Нафис мажлислар». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Жозиба». 21.10 «Хонадон». 21.30 «Санта-Барбара». Телесериал. 22.15 «Даракчи» (рус тилида). 22.25 Оҳанглар ва эълонлар. 22.45 Экранда—детектив. «Буюк изқуварлар. Коломбо». Телесериал. 00.25—00.30 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
7.30 — 9.00

* * *

18.20 — 21.35

*

21.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

Россия давлат телевидениеси.
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 Эд. О. Нил «Папай лақабли полициячи» фильмида.
00.10 — 00.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мульттомоша». 19.05, 21.40 — Эълонлар. 19.10 Телесериал. 19.55 Мусиқий дақиқалар. 20.00 Спортлотто. 20.10 Ҳуқуқ ва бурч. 20.30 «Дилрабо тароналар». 20.40 «Автосалтанат». 20.50 «Ҳаёт карвони». 21.10 «Дурдаршан». 21.45 «Олтин хазина». «Нодирабегим». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли. 23.15—23.25 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Истиқлолим, сени куйлайман». Мусиқий дастур. 9.10 «Харита». Халқаро шарҳ. 9.25 «Мураббий». Спорт дастури. 9.40 «Бобур изидан». Видеофильм. 3-қисм. **10.00 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 Болалар учун. «Мактублар — кабутарлар». 10.30 Янги алифбони ўрганамиз. 11.00 «Нуроний». Тележурнал. 11.20 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 11.40 «Телевидение ва томошабин». 12.05 «Талаб ва таклиф». 12.30 «Довюрак Хочбар ҳақида ривоят». Бадиий фильм. 14.05—15.05 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Болалар учун «Ўз ўрнинг бор». 18.35 «Ҳидоят сари». 18.55 «Ажаб саодат эрур». Бадиий-публицистик кўрсатув. **19.25, 20.25, 20.55, 21.30 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот». (рус тилида). 19.50 «Юзма-юз». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Тафаккур ва тақдир». 21.20 XVIII қишки Олимпиада кундалиги. 21.35 «Бобур изидан». Видеофильм премьераси. 4-қисм. 21.55 «Вазият». 22.10 «Оила». Тележурнал. 22.50 «Она бўла қолгин менга, табиат». 23.05 «Битик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 23.30 «Театр ва мусиқа». 24.00 «Ахборот». 00.25—00.30 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Жажжи давра». 18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал. 18.50 «Катта танаффус». Телеўйин. 19.15 «Дилнавоз садолар». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Дубляж». 20.15 «Сир». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Мутойиба». 21.30 «Одобнома». 21.40 «Мумтоз наволар». 21.55 «Ганчга битилган достон». 22.05 «Даракчи». 22.15 Оҳанглар ва эълонлар. 22.30 Оилавий экран. «Она муҳаббати». 2-серия. (Ҳиндистон). 00.05—00.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
7.30 — 9.00

* * *

18.20 — 21.35

*

21.35 «Ўзбекистоннинг навқирон балети».

*

Россия давлат телевидениеси.
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
22.55 «Ғаройиб бомба». Кинокомедия (АҚШ).
00.20 — 00.40 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 21.30 — Эълонлар. 19.05 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 19.50 «02» тўлқинида. 20.05 «Ракурс». 20.35 «7 дан 70 гача». 21.00 Интерспорт. 21.10 Мусиқий Олимп. 21.35 Киносалон. 23.05 «Юнон». 23.25 — 23.35 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Дилрабо тароналар». 9.00 «Буни умр дерлар». Телеочерк. 9.20 «Юзма-юз». 9.40 «Бобур изидан». Видеофильм. 4-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 «Жавоҳирлар бўстони». Адабий кўрсатув. 10.30 Немис тили. 11.00 Болалар учун. «Ҳикматлар хазинаси». 11.25 «Қишлоқ стадионларида». 11.45 «Меҳр макони». 12.05 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» почтасидан. 12.50 «Давроннинг бошидан кечирганлари». Бадиий фильм. 14.05—15.05 «Сайқал». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Шеър ва шуур». 18.20 «Орият шажараси». 18.40 «Шарқ тароналари». 19.05 «Ёшлик» студияси. «Мулоҳаза». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Мулк ва муносабат». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисод алифбоси». 21.30 XVIII қишки Олимпиада кундалиги. 21.40 «Бобур изидан». Видеофильм премьераси. 5-қисм. 22.05 «Ватанни севмоқ иймондандур...». 22.30 «Ўзбекистон бастакорлари». Мусиқий дастур. 23.00 «Ахборот». **«Мунаввар дунё». Дам олиш дастури:** 23.25 «Олам». 23.45 «Бишри Хофий». Бадиий фильм. 01.15—01.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Бор экан-да, йўқ экан». 18.35 «XX асрнинг улуғ жумбоқлари». Телесериал. 19.05 «Хусусийлаштириш қадамбақадам». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Тақдим». 20.10 «Дил дафтари». 20.20 «Туйғуларим». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ривоят». 21.15 «Ғазал соғинчи». 21.35 «Даракчи». 21.45 Оҳанглар ва эълонлар. 21.55 «Санта-Барбара». Телесериал. 22.40 «Бокс. Бокс. Бокс». 23.00 Саргузашт фильмлар экрани. «Геракл саргузаштлари». 00.20—00.25 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
7.30 — 9.00

* * *

18.20 — 21.35

*

21.35 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.

*

Россия давлат телевидениеси.
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Олов талвасаси». Бадиий фильм.
00.05—00.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 21.35 — Эълонлар. 19.05 Телесериал. 19.50 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 20.10 «Наволарда аён этсам...». 20.30 «Мардона йигитлар». 20.45 «Дурдаршан». 21.15 «Уй остонадан бошланади». 21.40 Кинематограф. «Савоя»нинг ўғирланиши». 23.05 Араб эстрадаси. 23.35—23.45 «Мунаввар тонг истаб».

ШАНБА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Мусиқа бўстони». Телеальманах. 9.00 «Бобур изидан». Видеофильм 5-қисм. **«Ёшлик» студияси намойиш этади:** 9.20 «Йигит омон бўлса». 9.40 «Талабалар саҳнасида».

*

10.20 «Шоҳрух» клуби. 10.40 «Зиёрат». 10.50 «Ватан, мадҳингни куйлайман». Мусиқий дастур. 11.20 «Дилдаги гаплар». Баҳодир Йўлдошев. 12.05 «Менинг маҳаллам». 12.25 «Цирк. Цирк. Цирк». 12.55 «Санъат олами». 13.15—14.25 «Маҳбубим, азизим, суюклигим, ёлғизим». Бадиий фильм.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Мультолам. 18.15 «Орзуларим дунёча бор». Олимжон Орифжонов. 18.35 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув. 19.00 «Хайрат» Бадиий-публицистик кўрсатув. **19.25, 20.25, 20.55, 22.45 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Жаҳон спорти». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи». 21.25 «Бобур изидан». Видеофильм премьераси. 6-қисм. 21.45 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». 22.50 XVIII қишки Олимпиада кундалиги. **«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:** 23.00 «Олқишлар, олқишлар, олқишлар». 2-кўрсатув. 23.20—00.50 «Марсия». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

II

9.00 «Бор экан-да йўқ экан...». 9.20 «Саргузашт фильмлар экрани. «Геракл саргузаштлари». 10.45 «Тақдим». 11.00 «Дил дафтари». 11.10 «Туйғуларим». 11.15 «Таурас куч тўпламоқда». Телесериал. 12.05 «Ривоят». 12.20 «Ғазал соғинчи». 12.40 Бокс. Бокс. Бокс. 13.00 «Сирли жиноятлар». Телесериал. 13.50 «Сир». 14.00 Кўрсатувлар дастури. 14.05 «Мутойиба». 14.35 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал (АҚШ). 15.25 Спорт қитъаси. 15.55 «Эгиз қўшиқлар». 16.15 Спорт қитъаси. 16.45 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 17.35 Киноконцерт. 17.50 «Ёрилтош».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «У ким? Бу нима?». 18.30 «Сувости дунёсига саёҳат». 18.45 «Қонун ҳимоясида». 18.55 «Театр ва ТВ». 19.15 «Дилнавоз садолар». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Бизнес-академия». 20.10 «Дилбарим». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Даллас». Телесериал. 21.50 «Жозиба». 22.05 «Даракчи». 22.15 Спорт қитъаси. 22.45 Оҳанглар ва эълонлар. 22.55 «Бэлла Мафия» фильмида итальянча мафия. 02.30—02.35 Тунингиз хайрли, бўлсин!

III

19.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
19.05 — 23.50

*

23.50 Эълонлар.
23.55—00.05 «Болакайлар орзуси». Телефильм.

IV

10.00 «Спектаклдан сўнг». 10.20 Эълонлар. 10.25 «Биргаликда куйлайлик». 11.25 «Шанба эртаги». 12.35—13.05 «Кросс-Роудс» кафесига хуш келибсиз. («Америкага бир назар» кўрсатувига илова: инглиз тили ҳамма учун).

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 22.05 — Эълонлар. 19.05 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 19.50 «Шанба оқшомида». 20.00 Далил ва шарҳ. 20.15 Автрорейд. 20.25 «Рақслар қанотида». 20.50 «Ассалом, Франция!». 21.15 «Чинсэн». 21.45 «Хит-коллекция». 22.10 «Киносалон». 23.50 «Бу ажиб дунё». 00.05 Спорт-марказ. 00.50—01.00 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00 — 8.25 «Ахборот». 8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 11.00 «Бобур изидан». Видеофильм 6-қисм. 11.20 «Ҳаёт рисоласи». 11.50 «Қувноқ стартлар». Телеўйин. 12.30 «Қуйла, ёшлигим». Эстрада концерти. 12.50 «Ўйла, изла, топ!». Телебеллашув. 13.20 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». 14.20—15.20 «Нурли келажак». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Болалар учун «Санъат ғунчалари». 18.30 «Ёшлик» студияси. «Учинчи эҳтимол». 19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. **19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.** 19.30 «Панорама» (рус тилида). 20.00 «Чироғи ёниқ уй». Телетанлов. 20.30 «Ҳафтанома». 21.05 «Якшанба оқшомида». 21.40 «Бобур изидан». Видеофильм премьераси 7-қисм. 22.00 XVIII қишки Олимпиада кундалиги. 22.10 «Келин-куёв». Телешоу. 23.00 «Спорт. Спорт. Спорт». **«Аср мўъжизаси» кинодастури:** 23.15 «Кино янгиликлари». 23.30 «Жаҳон киноси юлдузлари». 23.50—01.00 «Бу ҳам кино». Сериал.

II

9.00 «У ким? Бу нима?». 9.15 «Кичкинтой экрани». 9.30 «Жозиба». 9.45 «Таурас куч тўпламоқда». Телесериал. 10.35 «Дилбарим». 10.50 «Театр ва ТВ». 11.10 «Дилнавоз садолар». 11.20 «Сирли жиноятлар». Телесериал (Англия). 12.00 Спорт қитъаси. 12.30 Болалар экрани. «Оқ қиз». 14.00 Кўрсатувлар дастури. 14.05 Жаҳон халқлари эстрадаси. 14.30 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал. 15.10 «Интер-футбол». 15.55 Сиз ёқтирган қўшиқлар. 16.15 «Нафосат». 16.25 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 17.10 Мультипанорама. 17.40 «Келгуси ҳафтада». 18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Сувости дунёсига саёҳат». 18.35 «Синфдош». 19.00 «Бари ҳазил». 19.10 «15 дақиқа спорт ҳақида». 19.25, 19.55 — Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 20.00 «Жараён». 20.15 Тақвим, оҳанглар ва эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 «Изҳор». 21.20 «Даллас». Телесериал. 22.10 «Даракчи». 22.20 «Миллионлар ўйини». 22.40 Келгуси ҳафтада. 23.00 Якшанба кинозали. 00.40—00.45 Тунингиз хайрли бўлсин!

III

18.55 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.
19.00 — 00.05

*

00.05 Эълонлар.
00.10 — 00.35 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!». 9.30 «Парле ву франсэ?» 9.55 Якшанба эртаги. 11.35 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида). 11.45 Клип-антракт. 11.55 Эълонлар. 12.00 Киносалон. 14.00 «Ракурс». 14.30 «Жонли сайёра». 14.50 Клип-антракт. 15.00 Кундузги сеанс. «Қоя». Бадиий фильм. 16.50—17.10 «Сенинг вақтинг».

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 22.0 5— Эълонлар. 19.05 «Кобра». Телесериал. 19.50 Бугунги кун мавзуси. 20.05 Клип-антракт. 20.15 «Биз ва бизнинг фарзандларимиз». 20.45 Клип-антракт. 20.55 Иштирок этувчилар. 21.15 Жаҳон киноси янгиликлари. 21.45 Мусиқий Олимп. 22.10 Киносалон. «Сомерсби». Бадиий фильм. Бош ролда Ричард Гир ва Жоди Фостер. 00.10—00.20 «Хайрли тун!».

АПАЛЬГИН
АНАЛЬГИН -500 мг

ВОСИТА
Шаҳар дорихоналаридан сўранг
сурхон аджанта фарма лимитед

«ҚЎШИҚ БИЛАН ЎЙНАШМАНГ!»

ШУКРУЛЛО,
Ўзбекистон халқ шоири, Навоий номидаги Ўзбекистон давлат мукофотининг лауреати

Андижонда олов ёқсам Ўшда тутун,
Бу дунёда бормикан-ей, бағри бутун.
Бу дунёда агар бўлса, бағри бутун
Қоғоздан қозон қилайин, гулдан ўтин.

Бу — халқ тўқиган қўшиқ! Ҳеч замонда қоғоздан қозон қилиб, гулдан ўтин қилинганми? Қачонки, қоғоздан қозон қилиб, ўт ёқишнинг иложи бўлса, ўшанда бу дунёда бағри бутун одам ҳам топилади.

Бу қўшиқни қайси муҳаббатдан бағри куйган, бевафоликдан фарёд чеккан ошиғу беқарор тўқиган-у куй қилиб айтган.

Бундай қўшиқларни эшитганда ҳам руҳан, ҳам ақлан озиқ оласан!

Насиба Абдуллаева айтган ушбу қўшиқни эшитиб, ҳали ороми руҳимдан кетгунча ҳам бўлмасдан бошқа бир эстрада артисти радиодами, телевизордами:

Мен сени севаман,
Тирноғингни ўпаман,

деб тарақа-турук мусиқалар билан ашула бошлади. Унинг кетидан бошқа бир хонанда «нола» бошлаб қолади:

Мен сенинг кетингдан
боришим мумкин.

Буларнинг нимаси қўшиқ бўлди! Бу сенинг дидингни ҳақорат қилиш бўлмайдими! Бу ҳақиқий санъат мухлисларини пастга уриш, уни камситиш эмасми! Иқтидорли журналист Ҳаким Сатторий ўзининг «Халқ сўзи» газетасида босилган мақоласини «Қўшиқ билан ўйнашманг» деб аташи ҳам бежиз бўлмаган эди. Мусиқа, Санъат бу руҳий дунё! Мусиқа билан, қўшиқ билан ўйнашиш, бу, руҳий дунёни сўндириш, кишини завқдан, руҳий озиқдан маҳрум этиш билан баробар.

Киши руҳи билан тирик! Бунинг озиғи мусиқа! Инчунун мусиқа шундай қудратки, у билан ўйнашиб бўлмайди.

Ҳакимжон ўз мақоласида бошдан-оёқ «Ж. Галифакснинг «Қаерда ақл етишмаса, у ерда ҳамма нарса етишмайди», деган ҳикмати асосида фикр юритиши, мени кўпдан бери қийнаб келган кўнглимдаги гапларим аксини топгандек қувонтирди, енгил тортдим. Ростини айтганда, «Чиллаки, чиллакига қараб чумак уради», деганларидек Ҳакимжоннинг қўшиқ ҳақидаги мақоласи қўшиқ ҳақидаги дардларимни қўзғатиб юборди. Қўшиқни чиндан ҳам шундай ақл мезони билан ўлчайдиган бўлсак,

Мен сени севаман,
Тирноғингни ўпаман...

деган дабдабали мусиқа билан айтилган бу қўшиқда (буни қўшиқ деб атаб бўлмайди) нима ақл бор? Нима янги гап бор?! Қалбларни тўлқинлатадиган, кишига сабоқ берадиган нима бор?!

Минг афсуслар бўлсинки, бу қўшиқни ҳам, бу мусиқани ҳам эшитувчилар балки бордир. Лекин кишини ачинтирадиган томони бундай қўшиқчиларни жамоатчиликка тақдим этишни муносиб кўрган одамларнинг борлиги, санъатимиз шундайларнинг қўлида бўлиши. Бундай кишилар, дунё ҳавас қиладиган бизнинг бой мусиқа маданиятимиз борлигидан бехабар ёки бир куним ўтса бўлди, деб ўз манфаатини ўйлаб иш тутувчилар бўлиши мумкин, холос! Бундай кишилар мусиқа ва қўшиқни инсон ахлоқи, унинг дунёқарашини ўзгартириш даражасидаги қудратли куч эканлигини фаҳм этмаган кишилардир.

Менинг отам ашула эшитган вақтларида кўзларини юмиб тинглардилар. Кўзларини юмиб ашула тинглаганларида, шундай таъсирланардиларки, ёшлари соқолларидан баъзан чак-чак томарди. Хаёлида ўша дамда нималар кечарди, бу дунёнинг ўткинчилигини балки ўйлабми... Мен отамдан сабабини сўраганимда:

— Ашула ва мусиқа бу, руҳий дунё. Шунинг учун кўз юмиб тинглайманки, моддий дунёдаги нарсалар фикримни олиб қочмасин, бир дам ўзим билан ўзим бўлай дейман, ўғлим. Ашула эшитганда, фақат унинг оҳангигамас, унинг ҳар бир сўзининг маъносига ҳам қулоқ сол! Бу ашуланинг таъсир кучини яна ҳам кучайтириб беради. У севги онларини, ёшликларингни, ҳатто марҳумларни эслатади!.. Одамларга меҳр уйғотади, кишининг қалбига қувват бағишлайди, танти қилади, — дердилар.

Мана ашуланинг сеҳрли кучи! Мана мўъжизаси!

Қўлига чолғу асбобини ушлаб ёки ўнлаб чолғучиларни ёнига олиб ўзини эстрада артисти санаб юрганларнинг кўпчилиги, афсуски, бу юксак талабга яқин ҳам келолмайдилар.

Мусиқа ва қўшиқда ақл бўлиши, бу, ўйин-кулги, хурсандчилик унга бегона дегани эмас. Лекин ўйин-кулги, хурсандчиликни фақат енгилтаклик, бемаъниликдан иборат деб тушуниш, бу ҳам ақлга сиғмайдиган ҳол!

Лекин, афсус, кейинги вақтларда эстрада деб номланган қўшиқларнинг аксарияти енгилтаклик, бемаъниликдан иборат бўлиб қолаяпти. Бундай қўшиқлар ўзининг мантиқсизлиги, бемаънилиги билан ғашингга тегишидан ташқари, сенга шу ҳам бўлаверади, сен нимани тушунардинг, дегандек эшитувчиларни менсимасликдек маъно ҳам йўқ эмас!

Буюк Навоий, Огаҳий, Машраб-у Бобурларнинг ғазаллари камлик қилдими? Ёки бизда замонавий қўшиқ ёзувчи талантли шоирлар йўқмики, умрида адабиёт даргоҳига қадам қўймаган қаланғи-қасанғилар тўқиган тутуруқсиз нарсаларига қолган бўлса! Бу, юксак дидли халқимиз шаънига қилинган маломат-ку!

Бундай тутуруқсиз қўшиқларнинг айтилишига йўл қўйишнинг энг хавфли, ҳатто энг даҳшатли томони шундаки, кишиларни, айниқса, ёшларни фикрлашдан маҳрум қилади.

Қўшиқ билан ўйнашиб бўладими! Қўшиқ бу айрим одамлар ўқийдиган китоб эмас, уни ҳар куни неча марталаб миллионлаб кишилар эшитади. Йиллар бўйи Навоий, Фузулий сўзларига басталанган қўшиқларни эшитганингда, фақат руҳий эмас, маънавий озиқ оласан! Ўзингни ойнада кўргандек нуқсонларингни сезасан, кўнглингдаги жавобсиз тугунларга жавоб топасан!

Айшни нодон суриб, кулфатни
доно тортади...

Бу ўзимизга ҳам, атрофимиздаги дўстёронларимизга ҳам назар солишга ундамайдими!

Бу ашулаларни эшитганингда яқин дардкашингни топгандек енгил тортасан. Одамлар ҳақида, дунё ҳақида фикрлайсан. Тўйларда эшитиб, фақат қорин тўйғизиб эмас, маънавий, маърифий бойлик олиб кетасан:

Кўзи ёшлуларин ҳолин, на билсин
мардуми ғофил,
Ковокиб сайрини шаб то саҳар
бедор ўландан сўр.

Буни эшитгач, бир нафас бўлса ҳам кўнглингда одамларга меҳр-шафқат уйғонади. Мен кимга шафқат қилдим, қайси ғарибни бошини силадим, деган фикр кўнглингдан ўтади.

Навоий шундай деган:

Ёри васлига қувондим, қувди кўйидан мени,
Эй, Навоий, ҳеч киши давлатга мағрур
ўлмасин.

Ҳақиқий муҳаббат бу шундай нарсаки, у сенинг молу давлатинг — амал-мартабанг билан ҳисоблашмайди. Молу давлат билан, амал-мартаба билан чин муҳаббатга эришиб бўлмайди. Муҳаббат шоҳу гадога бир. Севги шундай бир қудратки, сенинг подшолигингга сотилмайди. Муҳаббатни сотиб олиб бўлмайди. Бу қўшиқлар ёшларни муҳаббатда хато қилмасликка чорлайди.

Қўшиқ бу фақат завқ бағишловчи, қалбингга қувонч ато этувчи санъатгина бўлиб қолмасдан, одамийлик мактаби ҳам.

Мулки Ҳинду Марвдан келсам
топардим эътибор,
Шул эрур айбим, Муқимий,
мардуми Фарғонаман!

Бу байтлар бир эл, бир маҳалла, бир шаҳарда яшаб қадр-қимматимизни билмаслик, беоқибатлигимизни эсимизга солмайдими!

Қора сочим ўсиб қошимга тушди,
Не савдолар менинг бошимга тушди, —

деган «Тановар» ашуласини эшитганимда, ҳарамга олиб кетилган, эркидан айрилиб, умри тутқунликда хазон бўлган ёш-ёш гўзал аёлларнинг:

— Эй, бу дунёйинг қуриб кетсин, қани дуторни ол, — деб алам билан қўшиқ айтиб, ҳумордан чиқмоқчи бўлганлари хаёлимда жонланиб, бу бахтсиз гўзалларнинг ғамгин тақдиридан кўзларимга ёш келади.

Албатта, Оврўпонинг енгил-елпи мусиқаларини тушунса, тушунмаса эшитавериб, ўз миллий ҳаётидан бегона, ўз тарихи, ўз миллий одатларидан бехабар кишилар, албатта, бундай қўшиқлардан завқ олиш ҳиссидан маҳрум. «Тановар»ни эшитиб, хаёл оғушига ғарқ бўлганингда, орадан дам ўтмай, унинг кетидан:

Бошқалар сени кўзга илмасаям
Лекин сен менга ёқасан...

Ёки:

Мен сенинг кетингдан боришим мумкин! —

деган шовқин-сурон билан ашула бошланса!..

Бу қўшиқлар кимга мўлжаллаб айтилган? Қани бундай қўшиққа хос заррача бадиият! Қани, тингловчини тўлқинлатадиган, унга роҳат бағишлайдиган, ўйлатадиган маъно!

Бунинг нимаси қўшиқ!

Бундай ашулачиларни телевизор ёки радиога чиқишига йўл қўйган масъул ходимлар, ўзларининг дидлари, савиялари шу қўшиқчилар даражасида паст эканлигини халқ олдида намойиш қилиб таънага қолишларини ўйламасмиканлар! Гарчи ўзларига буни муносиб кўрсалар ҳам, эшитувчиларнинг ҳурматини қилишлари лозим эмасмиди!

Қўшиқ — бадиий адабиёт турларининг энг қийин ва энг ўлмаси саналади. Баъзан бадиий асарларга баҳо берилганда, қўшиққа айланиб кетибди, деб мақталади. Шундай экан, қўшиқни ҳар қандай ўткинчи ашула айтувчиларнинг ихтиёрларига ташлаб қўйиб бўладими! Унда санъатнинг тарбиявий аҳамияти қаёқда қолади!..

Биз мустақил давлат бўлдик. Бундан буёнги тараққиётимиз бизларни маънавий дунёмизнинг етуклигига, жиддий фикрлашимиз қанчалик теранлигига боғлиқ. Ҳа, ҳа, тарала гижбанг билан буюк орзуларга етишиб бўлмайди-ку!

Бу йўлда бизнинг суянганимиз — ёшлар. Келажагимиз ёш авлоднинг Ватан олдидаги масъулиятни қалбдан, ақл билан ҳис қилишларига боғлиқ! Ҳозир давр шундайки, харала-тарала даври эмас! Мустақил давлатимизнинг мустаҳкам оёққа туриб олиш қайғуси билан яшаш даври, ҳозир мустақилликда фақат қувониш эмас, унинг келажак ташвишлари билан нафас олиш даври.

Республикамизда қилинаётган ҳар бир тадбир, бутун санъат, адабиётнинг вазифаси, кишиларимизда шундай ҳис уйғотилишига қаратилиши керак.

Совет даврида кишилар онгига сингган «Менга нима!» деган қарашларни энди хотирадан сиқиб чиқариш зарур бўлган шундай бир даврда

Бошқалар сени кўзга илмасаям
Лекин сен менга ёқасан!

ёки:

Бораберай ёнингга, тегиб кетай
жонингга...

каби хираликдан, сурбетликдан бошқа маъно бермайдиган қўшиқлар айтилиши... Бу нафратдан бошқа ҳис уйғотмайди.

Ўзбек халқи жаҳон халқлари олдида фахрланишга арзигулик, нақшлари кўзни қамаштирадиган салобатли қасри олийлар яратган халқ! Ана шу беқиёс санъат эҳроми бўлган гўзал саройларда тантана чоғлари товусдек товланиб рақсга тушган ўзбек қизларининг ҳусни жамоли-ю, уларнинг нозик қоматларидаги заррин либосларини кўз олдингизга келтириб, бу гўзаллик ичра илоҳий салобат билан Шашмақомнинг янграшини тасаввур этинг!

Хуллас, олтин нақшлари товланган ҳашаматли сарой, ўйинга тушган ўзбек қизларининг мафтун қилувчи ҳусни, улар кийган кийимларининг гўзаллиги, жонга ором берувчи мусиқамиз янграган бир дақиқани тасаввур қилсангиз, дунёда бундан мукаммалроқ, бундан гўзалроқ санъатни тополмайсиз.

Ҳар бир нарса исми жисмига муносиблиги билан гўзал. Лекин афсуски, шу кунларда айтилаётган айрим қўшиқларни ҳам, мусиқаларни ҳам Шашмақомдек ўлмас мусиқалар яратган халқимизнинг ҳам салобатига муносиб деб бўлмайди.

Табиийки, қулоқни икки қўл билан беркитиб ўтиравериш билан, тарақа-турук, тутуруқсиз мусиқа ва қўшиқлардан қутилиш қийин. Лекин қачонгача қулоқларни беркитасиз!

Мен эстрадага эмас, йўқ, мен 4-5 соатлаб, ярим кечагача микрофонни бақиртириб, бутун теварак-атрофни безовта қиладиган, қулоқларни қоматга келтирадиган, қайси халқники эканини ҳеч ким тушунмайдиган, бемаъни қўшиқларга қаршиман. Мусиқа, қўшиқ қулоққа эмас, эшитувчининг қалбига кириб бориши керак. Эстрада артистлари Тамарахоним, Ботир, Фаррух Зокировларни жон қулоғим билан эшитаман.

Бизнинг халқимиз андишалик халқ!

Қўшнисиникида тўй бўлиб, мусиқа-ю қўшиқлар ярим кечагача давом этганда ҳам, менинг уйимдаги касал ўлай деяпти, пастроқ қил, дейишга, андиша қилади. Ярим кечагача давом этадиган бундай бемаъни тарақа-туруқлардан на бир-биринг билан, на кўпдан кўришмаган дўстларинг билан ҳол-аҳвол сўрашаоласан! Нима микрофонни ваҳранглатмасдан, ашула айтиб бўлмайдими! Наҳот, бундан қутулишнинг иложи бўлмаса!

Вақтлар бўлганки, бирон артист ўз ишлайдиган жойидан ижозатсиз тўю томошаларга борса ва унга пул қистиришларига рози бўлса, бундайларга «отарчи» деган тамға босилиб, ишдан бўшатишгача, унвонларидан маҳрум қилишгача чора кўрилган.

Бундай чора кўриш фақатгина санъатни пулга сотишдангина қутқариб қолмай, тўйга келган меҳмонларни тўёна қилганидан ташқари эшитган ашуласи учун артистларга бор пулларини қистириб, чўнтагини қоқ қилиб қайтишдан ҳам қутқарган.

«Қаерда ақл етишмаса, у ерда ҳамма нарса етишмайди», дейилганидек ақл ва ихлос билан ҳар дардга даво топиш мумкин. Албатта, жамиятнинг ривожи, тараққиёти ҳеч шубҳасиз, бизнинг ақлий етуклигимиз, маънавий дунёмизнинг бойлигига боғлиқ.

Нимаики, кишиларимиз онгининг юксалишига тўсқинлик қилар экан, уни ўз ҳолига ташлаб қўйишнинг ўзи гуноҳ!

Яқин-яқинларгача қўшиқлар Маданият ишлари вазирлигида муҳокама қилинарди, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг қўшиқ бўлимида, телевидение, радио ходимлари билан биргаликда бадиий етук, қўшиқбоп шеър ва ғазаллар масъулият билан сараланиб, тавсия этиларди. Бу бежиз эмас эди. Чунки қўшиқ халққа энг яқин санъат.

Яқинда бирга ўқиган дўстлар билан учрашмоқчи бўлиб йиғилишдик. Эркаклар хотини билан, айрим хотинлар эрлари билан келдилар. Албатта, ёшликларни, муҳаббат онларини эслашдик.

На бўлди, дардима, эй бевафо,
даво қилсанг,
Вафога ваъда қилиб, ваъдага
вафо қилсанг!

Навоий сўзи билан айтиладиган бу қўшиқни бир уй бўлиб айтиб, тушунардик, завқ олардик. Энди-чи? Байрам кунлари учрашганда ашула айтганларимизни эслашдик.

Ёшлик хотиралари эсдан чиқади дейсизми! Кимдир «Тановар»ни хиргойи қилди. Яна бири:

Ёра юрган кўчаларни
супирай сочим билан
Чанги чиқса сув сепай,
кўзлардаги ёшим билан

ни айта бошлади. Ҳар эҳтимолга қарши уй эгаси дутор топиб қўйган эканми, «Роҳат»ни чала бошлаган эди, ёш ўтганига қарамай, завқидан ўйинга тушганлар ҳам бўлди. Ўша кечаси «Қари наво», «Олмача аноринг»у «Сув бўйида турган йигит» ҳаммаси эслаб айтилди.

Дўстларимдан бири:

Қаршида қор ёғади, қор устига,
Йигитлар, ёр олманглар ёр устига.
Йигитлар, ёр олсангиз ёр устига,
Номакоб қўйганча бор, бол устига —

ни куйга солиб айта бошлади. Ёшлигимизда ўқилган шундай шеърлар,

Гулисафсарни қаранг, сувга қараб қайрилади,
Бевафо ёрни қаранг, ўлмай туриб айрилади, —

деган қўшиқлар бизнинг қалбимизга вафо ҳиссини, муҳаббатга садоқатни ўчмас бўлиб қўйган эди. Санъатнинг кучи ана шунда эмасми!

Ёшликни қўмсамаган одам бўлмайди. Аммо ёшликни эслаганда, албатта, муҳаббат ҳақидаги қўшиқлар, ўша ойдин кечалар, юрган кўчаларинг ёдингга тушмай илож йўқ. Ҳа, қўшиқ нималарни хотирангда тикламайди.

Мен «Наврўзи ажам», «Ушшоқ»ни қачон эшитмай, худди Қуръон тиловатидек хотирамда жоме-ю мадрасалар, нақшбанд саройлар жонланса, «Сурнай навоси» чалинганда никоҳ тўйлари оқшоми, келин-куёвлар кўз олдимдан ўта бошлайди.

Энди бир савол туғилади: эртадан-кечгача ёнларидан магнитофонларини қўймай, маза-бемаза қўшиқларни эшитган ёшлар хотирасида нима қолади? Ярим яланғоч, беҳаё аёллар-у, дўзахий рангдаги товланган саҳнадаги чироқлар остида соч-соқол қўйган алвасти сифат мусиқачилар келадими?!

Қани, миллий ҳис, қани миллийлик! Қани ўз санъати, ўз маданияти, ўзининг кимлиги, ўзбеклиги билан фахрланиш!

Мусиқа, қўшиқ, бу шундай қудратли санъатки, ахир, у билан жонга кирилади. У шу қадар бебаҳо санъатки, усиз на тўю томошаларимиз, ва на байрам тантаналаримиз ўтади. Буни масъулиятсизлик билан, ўз ҳолига қўйиб бўлмайди!

Мен Америка Қўшма Штатларида бўлган вақтимда, улардан:

— Сизларни кўпроқ қандай томошалар, қандай китоблар қизиқтиради? — деб сўрадим.

— Асосан тарихий, фалсафий китоблар.

— Детектив-чи? — деганимда:

— Қочди-қувди, отиш-ўлдириш меъдага тегди, — деган жавобни эшитдим. Бу ҳам охир-оқибат ақлнинг ғолиб чиқишининг исботи эмасми?

ДУНЁ ДАРАКЛАРИ

ИНСОНПАРВАРЛИК ЁРДАМИ КЎРСАТИЛМОҚДА

Кўплаб хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотлар Афғонистон шимоли-шарқида содир бўлган зилзила натижасида азият чеккан аҳолига инсонпарварлик ёрдами кўрсатишмоқда. Тоғларга ёғаётган қалин қор халқаро ташкилотларнинг озиқ-овқат, кийим-кечак ортилган машиналари ҳаракатига жиддий тўсиқ бўлмоқда.

БОШ ВАЗИР ЎРИНБОСАРИНИНГ БАЁНОТИ

Ироқ Бош вазири ўринбосари Тариқ Азиз ўз мамлакатига қарши уруш ҳаракатлари бошлангудек бўлса, Ироқ Исроил ва Қувайтга ҳеч қандай ракета зарбаси бермайди, зарба босқинчиларга қарши қаратилади, деб баёнот берди.

МОСКВА МАРКАЗИДА ЁНҒИН

Қизил майдонда жойлашган Тарих музейида содир бўлган ёнғин ўчирилгани ҳамоноқ, Россия денгиз флоти федерал хизмати биносига ўт кетди. Ёнғин шу қадар кучли эдики, атрофдаги кўчалар ўт ўчириш машиналари билан тўлиб-тошгандан сўнг бир неча марказий кўчаларда қатновни тўхтатишга мажбур бўлишди. Дастлабки маълумотларга қараганда, 41 нафар киши, жумладан 31 нафар ўт ўчирувчи жароҳатланган. Бинога умумий миқдори 300 тонна сув сепилган. Мутахассислар бино деворларини музга айланиб қолиши, уни буткул вайрон бўлишига олиб келиши мумкин, деб фикр қилмоқдалар.

ЎЗ-ЎЗИГА ҲУКМ

Арманистон пойтахти Ереван шаҳридан 40 км. узоқликда жойлашган ҳарбий қисмда хизмат қилаётган оддий аскар М.Оганян қоровулликдан қайта туриб, казармага киради ва қўлидаги автомат билан 5 нафар хизматдошини ва 1 офицерни отиб ташлаб яширинади. Бироқ қотил аскар жасади Ереваннинг марказий майдони — Республика майдонидан топилди. У ўзини-ўзи отган деб, тахмин қилинмоқда.

МАШҲУР СПОРТЧИ ҲИБСГА ОЛИНДИ

Россиялик машҳур спортчи, йигирмадан зиёд дунё рекордлари соҳиби ва Гиннеснинг рекордлар китобидан муносиб жой олган Борис Гриднев ҳибсга олинди. У омбордан бир неча тонна ун ва шакар ўғирлашда айбланмоқда.

Хориж оммавий-ахборот воситалари хабарлари асосида тайёрланди.

ДУНЁ ДАРАКЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН-ФРАНЦИЯ: МАДАНИЙ ҲАМКОРЛИК ҚИРРАЛАРИ

АЛЕН ДЕЛОН ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

Бухорода элликдан ортиқ фильмда бош ролларни ижро этган машҳур француз кино юлдузи Ален Делон фильмлари намойиши бошланди. Фестивалнинг очилиш маросимида сўзга чиққан Франциянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Жан-Клод Ришар ушбу тадбир ўзбек-француз маданий алоқаларининг янги поғонага кўтарилишида муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади.

17 февралгача давом этадиган фестиваль кунлари бухоролик киномухлислар "Чароғон қуёш", "Бизнинг тарих", "Мистер Кляйн", "Самурай", "Уч киши ўлдирилди" каби фильмларни томоша қилишади.

Илҳом САФАР,
ЎзА мухбири.

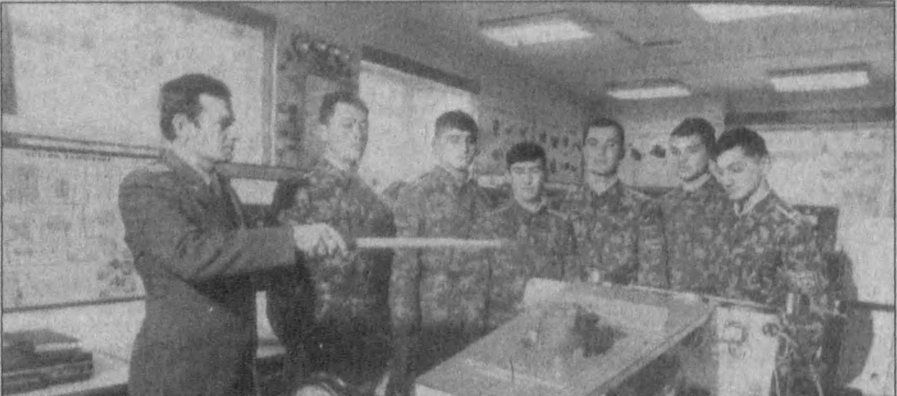

ЖАСОРАТ МАКТАБИНИНГ ҚАЛДИРҒОЧЛАРИ

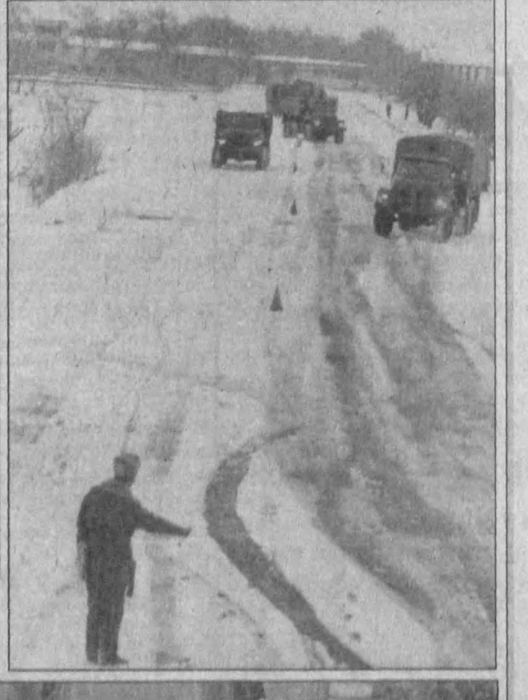

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, барча соҳаларда бўлгани каби ҳарбий-ватанпарварлик соҳасида ҳам қатор муваффақиятлар қўлга киритилмоқда. Бу борада Самарқанд муҳандис-командирлар ҳамда автомобилчилар тайёрлаш олий ҳарбий билим юртида олиб борилаётган ишлар, кадрлар тайёрлаш масаласи қувонарли бўлмоқда. Ўқув-тайёрлов ишлари кенг ва ёруғ аудиторияларда, замонавий ҳарбий техникалар билан жиҳозланган махсус автодром ва кенг майдонларда ўтказилмоқда. Ўтган йили билим юрти саккиз хил мутахассислик бўйича илк битирувчиларни ватан хизматига сафарбар этдилар.

Суратларда: автомобилни бошқариш ва улардан фойдаланиш бўйича дарс жараёни; автодромда машғулот пайти; ҳарбий машғулот пайти.
Тоҳир НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган суратлар.

XVIII ОЛИМПИАДА КУНДАЛИГИ

NAGANO 1998

ҲАМЮРТИМИЗНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Маълумки Нагано Олимпиадасида бизнинг ҳамюртларимиз ҳам қатнашмоқда. Яқинда фигурали учиш бўйича ўтказилган мусобақада таниқли спортчимиз Роман Скорняков илк синовдан ўтди. У жаҳон спортчилари ичида 20-ўрин билан кифояланди ва мусобақанинг финалида қатнашиш имкониятига эга бўлди.

ҚЎШНИЛАРГА ҚОЙИЛМИЗ

Шу пайтга қадар Қозоғистон хоккейчиларининг йирик халқаро мусобақаларда муваффақият билан қатнашганини ҳеч ким эшитмаган эди чамамда. Нагано Олимпиадасида қатнашаётган Қозоғистон хоккей терма командаси кутилмаганда Италия, Австрия, Словакия терма командаларини мағлуб этди. Жами уч учрашув натижасига кўра ўз гуруҳида ғолиб чиқди ва шу мусобақанинг кейинги хал қилувчи босқичига кўтарилди.

ЖАҲОН РЕКОРДИНИ ЯНГИЛАШ ОСОН ЭКАН...

Нагано Олимпиадасида қатнашаётган дунёнинг конькида учиш усталари ярим соат ичида жаҳон рекордини уч бор янгилашди. Беш километрлик баҳсда дастлаб белгиялик Фелдкамп 6,28,31 дақиқада маррага биринчи бўлиб етиб келди. Сўнгра голландиялик спортчи Рейстма 6,28,24 дақиқа ичида белгиланган масофани босиб ўтди. Орадан кўп ўтмай яна бир голландиялик чемпион Ромми 6,22,20 дақиқа ичида марра чизиғидан ўтиб, янги жаҳон рекордини ўрнатди.

ЛАРИСАНИНГ ОЛТИНИ

Яна бир россиялик чанғи спортчиси Лариса Лазутина Олимпиада олтин медалини қўлга киритди ва чемпионлар шоҳсупасига кўтарилди. У 10 километрлик масофага учишда барча рақибларни доғда қолдирди. Нагано Олимпиадаси чемпиони Ольга Данилова эса бу гал маррага иккинчи бўлиб етиб келди.

«Халқ сўзи» мухбири
Нормурод МУСОМОВ
тайёрлади.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, туризм, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0984, 41579 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Рустам АЗИМОВ ва Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — М. Сафаров.
Навбатчи — Ф. Санаев.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 *Босишга топширилди: 22.40* 1 2 3 4 5 6